TYÖMIES

N:o 103 — Tiistaina 7 p. Toukokuuta. — 1907

Tilaushinnat Helsingissä ja asiamiesten luona maaseudulla: koko v. 10: —, kolmeneljäsosaa v. 7: 50, puoli v. 5: —, neljännes v. 2: 50, kuuk. 1 mk. **Postikonttoreissa:** (paitsi tilaussetelin hintaa) koko v. 9: 90, puoli v. 4: 91, kuuk. 89 p. **Venäjällä:** koko v. 4 r., puoli v. 2 r., neljännes v. 1 r., kuuk. 40 k. **Amerikassa:** koko v. 4 doll., puoli v. 2 doll., neljännes v. 1 doll. **Muualle ulkomaille:** koko vuosi 20: —, puoli v. 10: —, neljännes v. 5: —. Yksityisnumerojen hinta 5 p.

Voidaan myöskin tilata erikseen lehden **viikkopainosta**, s. o. yksinomaan lauantainumeroa. Hinta asiamiesten luona koko v. 3: —, puoliv. 1: 50. **Postikonttoreissa:** koko v. 2: 90, puoli v. 1: 40.

Eedvard Walpas
vastaava.

Ilmoituksia vastaan otetaan lehden konttorissa. **Ilmoitushinta** tekstin edellä 10 penniä ja tekstin jälkeen 8 penniä palstamillimetriltä. Kuolemanilmoitukset tilan mukaan. Kihla-, syntymä- ja vihkimäilmoitukset 1: 50 p. Ruotsinkieliset suomennetaan maksutta. Pysyvistä ilmoituksista annetaan alennusta. Satunnaisia ilmoituksia lähetettäessä tulee maksun seurata mukana. Saman päivän lehteen aiotut ilmoitukset ovat jätettävät lehden konttoriin viimeistään **klo 9 a. p.**

Konttori Sirkuskatu 1. Avoinna klo 8—8; pyhäaattona klo 8—7. Telef. 1937.
Toimitus Sirkuskatu 1. Telef. 2715. Auki 8—11 e. pp. 5—7 j. pp.
TYÖMIES jaetaan joka arkipäivän iltapuolella.

Kokouksia.

Hämäläis-Osakunta.

Kokous tänään klo 7 i. p. Raha-asioita. Kesäjuhla y. m. Illanvietto.

Suomal. Kirjallis. Seura

kokoontuu keskiviikkona toukok. 8 p:nä k:lo 7 j. p. p. talossaan Hallitusk. 1:ssä. Kysymys „Kirjailijaakatemiasta“ y. m.

O. Y. Tammi.

Osakkaat kutsutaan ylimääräiseen yhtiökokoukseen keskiviikkona toukok. 8 p. 1907 klo 6 i. p., Tehtaank. 20. Kysymys lainasta ja kiinnityksestä.

Johtokunta.

H. T. y. Valaistus A. O.

väliaikainen kokous pidetään torstaina 9 päivänä t. k. klo 10—12, Yrjönk. 27, huone 1.

Saapukaa miehissä! Tärkeä asia.

S. V. R. 5:den Ratainsinööripiirin rata- ja rakennustyöläisten

Sairasapurahaston ylimääräinen kokous pidetään t. k. 9 p. klo 10 a. p. Helsingin aseman uutisrak. ruokasalissa. Huom.! Saapukaa kaikki, on tärkeitä asioita keskusteltavana. Uudet jäsenet ovat tervetulleet. **Johtokunta.**

H:gin Malliveistäjäin yleinen kokous

on keskiviikkona 8 p. toukok. v. 1907, Söörnäisten Työv. yhdistyksen huoneustossa klo 5 j. p. p.

Huom.! Malliveistäjät saapukaa miehissä!

H:gin Malliveistäjäin ammatti osasto.

Hattutyöntek. a. o.

kuukausikokous 12 p. t. k. klo 11 e. p. Sirkusk. 3. Saapukaa joukolla lausumaan mielipiteenne siitä monopoolijärjestelmästä joka on olemassa ainakin yhdellä tehtaalla. Toimik. tuntia ennen. Ehdottomasti kaikki! (Arb.)

H. T. y. Jalkine a. o.

kuukausikokous Vuorelassa keskiviikkona 8 p. t. klo 8 i. p. Kokoukseen joka mies.

Helsingin Työväenyhdistyks. kuukausikokons

on keskiviikkona t. k. 8 päivä k:lo 8 j. puolen päivän, Sirkuskatu 3.

Asioita: Osastojen sääntöjä y. m.

H:gin Työv. yhd.

Johtokunnan kokous on keskiviikkona t. k. 8 p. klo 6 j. p. p. **Työmiehen toimistossa.**

Räätälit!

Yleinen räätälien kokous on keskiviikkona t. k. 8 p. klo 10 aamupäiv., Sirkuskatu 3.

Räätälien työhuonekuntain Puheenjohtajat

saapukaa kaikki torpalle keskiviikkona t. k. 8 p. klo 2 j. p. p.

V. P. K.

S. V. Sörn. kompp. kutsutaan harjoituksen tiistai-iltana klo puoli 8.

Komppanianpäällikkö.

Työväen Asunto-Osake-Yhtiö Tuomiston

ylimääräinen yhtiökokous pidetään omassa talossa tiistaina tämän kuun 14 p. klo 6 i. p.

(U. S.) **Johtokunta.**

H:gin Rakennus- y. m. työmiesten Sairas- ja Hautauskassan

johtokunnan kokous on keskiviikkona t. k. 8 p. klo ½8 ill. I. Robertink. 3, kahvilassa. Uudet jäsenet tervetulleet.

Huom.! Vapunpäivän johdosta kokous siirtynyt. Johtokunna puolesta

U. S.) **G. A. Alén.**

Pohjoismaiden Osakepankki

Kauppaa ja Teollisuutta varten.
Omia rahastoja 20,000,000
maksaa
Talletuksille muuttuvalla korolla
Säästötilillä (Talletuskonttokurantti)
ja Kodin säästökassassa
5 pros.
sekä Juoksevalla tilillä
3 pros.

(I. 30056).

Käyttäkää tilaisuutta!

Huoneuston muuton takia myydään tämän kuun ajalla

Kulta-, hopea- ja uushopeateoksia suurella hinnanalennuksella.

Kultaseppä
I. Erling'illä.
Aleksanterink. 11. Puh. 4586.

Työväki, ostakaa jalkineita

pienemmistäkin liikkeistä, nekin tarvitsevat elää. Meiltäkin saatte ihan uusia kenkiä samalla tai vielä halvemmalla kun mistä tahansa. Kunnioituksella

Joh. Laakso.
Aleksanterink. 48.

Edullisin lehti ilmoittajille on epäilemättä TYÖMIES,

joka on Suomen suurimman puolueen pää-äänenkannattaja ja jota nykyään leviää

24,000—25,000 kpl.,

eli toisin sanoen enin kaikista suomenkielisistä sanomalehdistä Suomessa.

V. P. K.

P. V Sörn. kompp. kutsutaan kokoon Torstai-aamuna klo 7. Huom.! Kävelyretki. **Komppanianpäällikkö.**

Paikkoja haettavana.

Piirisihteerin paikka avoinna.

Mikkelin l. vaalipiirin piirisihteerin paikka julistetaan toukok. 15 p. mennessä haettavaksi. Hakijalta vaaditaan hyvää kirjoituskykyä, olla selvillä sos. dem. puolueen aatteellisesta ja käytännöllisestä toimintatavasta ja pystyä tarpeen vaatiessa puhumaan. Palkkavaatimukset eivät saa olla korkeat. Hakija käyttäköön hakiessaan niitä suosituksia mitkä luulee olevan paikkaa täydettäessä itselleen eduksi.

Mikkeli, toukok. 4 p. 1907.

Mikkelin l. vaalipiirin sos. dem. piirtoimikunta. (Vap.)

Myytävänä.

Parhaimmat paperossit ovat:

Kaukaasia
Turkka- Matti, ja
Prima

H. Borgström J:r Tupakkatehdas O. Y.

Huveja.

Suomen Kansallisteatteri.

Täksi päiväksi ilmoitettu vapaa näytäntö on sattuneesta syystä siirretty tiistaiksi t. k. 14:si päiväksi.

Huom.! Täksi päiväksi jaetut liput oikeuttavat mainittuun näytäntöön.

R. Y. KOITON
suuremmoiset
ARPAJAISET

Hakasalmen puistossa ensi sunnuntaina 12 p. t. k. klo 2 i. p. Pääsy 25 p. Arpojen hinta 50 p. Tarkemmin ensi lauant. Työmiehessä.

Eläviä kuvia HAGNÄSIN BIO.
Siltasaarenkatu 16.

Tästä päivästä alkaen näytämme tätä suurta jännittävää kuvaa

Onnettomuus Toulossissa

12 p. Maaliskuuta 1907. Räjähdys pantsarilaiva Jenassa. Kuva näytetään 8:ssa eri osassa. Tämä kuva on suuremmoisin kun koskaan ennen on Helsingissä näytetty.

Huom.! Tämän kuvan näytös kestää 15 minuuttia.

Tämän viikon ohjelmasta mainitsen vielä

Kerjäläispojan palkinto, hyvin kaunis kuva.

Naamiaisesa, erittäin hauska.

Varkaan taistelu elämästä, hyvin naurettava. Y. m.

Todella parhain ohjelma jää näkemättä jos lyö laimin käydä tällä viikolla Hagnäsin Bio'ssa.

Huom.! Joka tiistai aivan uusi ohjelma.

Palvelijatar osaston Kävelyretki

Fredriksbergiin on keskiviikkona t. k. 8 p. Kokoonnutaan klo 9 i. p. työväenyhdistykselle, josta lähdetään F:bergin työväenyhdistykselle. Perillä hauskaa. Runsasta osanottoa toivotaan.

„Punanahka ja valkonaama“ eli „Daniel Boonen hurjat taistelu intiaaneja vastaan“. Hauska suurkuva nuorille ja vanhoille; — „Havaija-Islanti“; — „Hra Happy Bob rotastamassa“; — „Tilanomistaja Felsenborgin tyttären rakkausseikkailu“ näytellään nykyään

„Imeitten maailmassa“ ja „The London Biografissa“.

Osotteita.

Terveyshoitolautakunnan toimisto, Et. Makasiinink. 1. Av. 11—1, tel. 280.
Ens. kaup. lääk. ja terv. hoid. tarkast., t. 5603.
Kotidesinfektöori (H. Myhrberg, kot. t. 5098.)

Alueläkäreitä.

T:ri Elmgren, Töölö, Jonasberg, kl. 8—9, 3—4.
T:ri Naema Ericson, Maariank. 8, 9—10, 4—5.
T:ri Hästesko, Ratak. 29, 9—10, 4—5.
T:ri Kuhlefelt, Boul.-k. 7, 9—10 ja 5—6.
T:ri Leontjeff, It. Viertot. 13, 9—10 4—6.
T:ri Räbergh, It. Viertotie 22, 8—10, 5—6.
T:ri Vallgren, I Viertotie 39, 8—9 ja 3—4.

Kaupungin kätilö.

H. Edelman, Kallio 2 l. 1. Tel. 3762.

Lääkäreitä.

Elin Elmgren, Aleksanterink. 44, 1—2, 6—7, telef. 1698.
Frisk, Vironk. 7, vats., suol., sok. t. ½10-11, 4-6
Hällberg, Aleks.-k. 44, voim., ort., hier., kylp.
J. J. Karvonen, P. Makasink. 7, 5—6. P. 1622
Koskimies Hakas.-k. 2, 8-9, 5-7, iho & venerit
J. Lojander, Erottaja 15, vener. t. 9-10, 5-7.
U. Lojander, Annank. 15, vener. t. 9-11, 5-7.
Mellin, Uudenmaank. 9, 10—11, 5—6, Lastent. Telef. 2390.
Parviainen, Naistaut. 1—3. Erottaja 19.
Sipilä, Annank. 25, k:lo 8-9, 4-6, tel. 2241.
Tukiainen, Antink. 7, 9-10, 6-7 iho- ja vent.
Therman, hermot. Uudenm.k. 2, 2-3, t. 5750
Taskinen, Tokank. 1, 5—6, telef. 5026.

Hammaslääkäriä.

Westphal, Erott. Apteek. talo 11-2, 5-6, t. 746.

Eläinsairaaloita.

Kallion Eläinsairaala, 4 l. 6, k:lo 12—1.

Hierojia ja voimisteljoita.

Mauri Hartea P.-Esplanadink. 35, Puh. 4226.
Anna Parviainen, Kaisank. 3. Telef. 4309.

Kätilöitä.

Olga Salmi, Ruoholahdenk. 13 S. 4, t. 3211.

Sanomalehtiä.

Työmies, 6 krt. viikossa, 10 mk. vuosik.
Kurikka, 2 krt. kuussa, 4 mk. vuosikerta.
Työmiehen konttori, av. 8—8, lauant. klo 7:n.
Sosialistinen Aikakauslehti, ilm. 1 krt. kuussa, tilaush. 1/1 v. 4 mk., ½ v. 2 mk. Konttori L.-Heikink. 14. Puh. 5637. H:ki.

Soittokuntia.

H:gin T. y:n Soittokunta. Puh. 3312.
Muurari A. O. Soittokunta. Puh. 5204.
Sörn. T. y:n Soittokuntaa tilataan puh. 3031.

Asianajajia.

Böök & Poppius, Mikonk. 3, av klo 9—3. Tel. 2522.
Ludvig Hjelt, Aleksanterinkatu 40. Tel. 3142, k:lo 10—4.
Koski & Suomalainen, Kaivok. 8 (aseman vieressä). Klo 9—1 ja 5—7. Puh. 2335
Hj. Langinkoski, Aleksanterink. 46, porras B. Puh. 5285.
Vilho Selinheimo, I. Rob.-k. 7. Puh. 2289.
Heikki Ritavuori, Aleksanterink. 50, t. 4716, k:lo 9—3.
Työväenasiain lautakunnan sihteeri, joka maksutta antaa Helsingin työväestölle suullisia neuvoja lakiasioissa, tavataan Mikonk. 3, keskiv. ja lauant. k:lo 7—8 i. p.

Pankkeja.

Kansallis-Pankki, Aleksanterink. 42, av. klo 10—½4.
Suomalainen Säästöpankki, Mikonkatu 3, auki klo 10—11 a. p. ja ½6—7 i. p.

Vakuutuskonttoreita.

O. Hakulin, Aleksanterink. 40, tel. 954.
POHJOLA Palovakuutus O. Y. Aleksant.k. 44. P. 627. Av. k:lo 10—4.
KULLERVO Tapaturmavakuutus O. Y Aleksanterink. 44. P. 4070. Av. klo 10.4.
FENNIA Palovakuutus O.-Y. Pääkonttori Unionink. 25, avoinna 10—4. Tel. 206.
PATRIA Tapaturmavak. O. Y. Pääkonttori Unionink. 25. Telef. 1481. Av. 10—4.
SALAMANDRA Palo- ja Merivakuutuksia. Korkeavuorenk. 47. T. 2789. Auki 10—5.
Suomen Sahanomistajain Työväen tapaturmavakuutusyhtiö, Konttori Helsingissä Unioninkatu 28 b, avoinna klo 10—4.

Kirjapainoja.

Työväen kirjapaino, Sirkuskatu 1. Puh. 1937

Rohdoskauppoja.

Helsingin Rohdosliike Fredrikink. 25.

Polkupyörälliikkeitä.

A. Kunnas ja K. Kärki, Kluuvik. 1, tel. 2863.
K. Rautanen, I. Heikink. 13. Tel. 3658.

Huonekalu-, Rautasänky- ja Verhollijaliike.
TUOM. SAARINEN Yrjönkatu 11. Telef. 2785.

— **Wenäläitet ulkomaisissa ylioppistoissa.** Pääsiäisviikon jälkeen pidetään kaikissa Pietarin kaupungin korkeakouluissa yleisiä ylioppilaskokouksia, joissa neuwotellaan siitä mihin toimenpiteisiin wenäläisen ylioppilaskunnan on ryhdyttäwä ulkomaiden korkeakouluissa syntyneen wenäläisiä ylioppilaita wastaan tähdätyn liikkeen suhteen. Kokouksissa laaditaan asianmukaiset päätökset, jotka wiipymättä lähetetään Saksan ja muiden maiden korkeakouluille.

Osuuskaupat leipomoita perustamaan.

Osuuskauppatoiminnan päämääränä on tuotannon harjoittaminen kuluttajain hyödyksi. Tämän päämääränsä toteuttamiseksi järjestää se yksityiset osuuskaupat yhteisen keskusliikkeen ympäröille. Kun tämä järjestyminen on kylliksi wankka, woi keskusliike alkaa harjoittamaan tawarain tuotantoa, tehdasmaisesti walmistamalla osuuskaupoille kulutustawaroita, joita nämät taas wuorostaan myöwät jäseniileen. Löytyy kuitenkin tuotantolaitoksia, joita yksityinen osuuskauppakin woisi perustaa. Muutamasta sellaisesta sananen.

Useimpien osuuskauppojemme Pellerwon mallisääntöjen mukaan laadittujen sääntöjen 2 §:ssä löytyy seuraawa lause: „Osuuskunta woi kokouksessaan tekemänsä päätöksen nojalla jäsentensä hyödyksi harjoittaa myös leipomo- ja kaljanpanoliikettä“. Moni osuuskauppa onkin noudattanut siinä annettua ohjetta ja perustanut leipomon sekä palkannut siinä tarwittawan työwäen.

Tällaisista leipomoista on osuuskaupan jäsenille suurta hyötyä. Ne tuntuwat woittoerät, jotka yksityisleipomoiden omistajat pistäwät taskuunsa, jääwät jäseniille, jolla seikalla on suuri merkitys warsinkin liikepaikoissa, joissa työwäestö ostaa leipänsä walmiina yksityisiltä liikkeenharjoittajilta ja tulee siitä maksaneeksi kohtuuttomia hintoja. Missä kotona leipä itse walmistetaan, siellä osuusleipnmolla ei ole niin suurta merkitystä, waikka sielläkin woi leipomon perustaa wehnäleiwosten walmistamista warten.

Yleensä tunnettua myöskin on, ett'ei yksityisten leipomoissaan walmistamat leiwokset useinkaan täytä niitä waatimuksia, mitä puhtauden kannalta katsoen olisi tarpeen. Myöskin laadultaan woiwat ne olla ala-arwoisia ja huonoista ainekisista walmistettuja. Osuuskaupan perustama leipomo woi poistaa nämätin epäkohdat, sillä sille ei ole mitään hyötyä huonojen leiwosten walmistamisesta ja siisteyden noudattamista leipomossa woi osuuskaupan hallitus pitää silmällä.

Osuuskauppojen toimihenkilöt, hallitukset ja jäsenet! Jollei osuuskaupallanne wielä ole leipomoa, ryhdyttäköön sitä puuhaamaan.

K. Lepistö.

Helsinki, 7 p:nä toukokuuta.

— **Tarpeet, joihin wakinaiset waltion tulot eiwät riitä.** Kuten olemme maininneet on senaatti walmistanut ehdotuksen hallituksen esitykseksi warojen hankkimisesta niiden tarpeiden suorittamiseksi, joihin wakinaiset waltiontulot eiwät riitä, ja on päättänyt tehdä korkeimpaan paikkaan esityksen sen wahwistamisesta. Ehdotuksessaan esittää senaatti anottawaksi eduskunnalta wuodeksi 1908 waltiopäiwäkustannusten suorittamiseen 730,000 mk, maan kansakoululaitokselle 6,498,495 mk, H. F. Antellin kokoelmien hoitoa warten 12,000 mk. sekä ylöskanto- ja kontrollikustannuksia: leima- ja pelikorttisuostuntaa warten 158,000 mk. ja mallasjuomasuost. warten 140,000 mk. eli niinollen yhteensä 7,538,495 mkaa.

Tämän määrän täyttämiseksi esitetään otettawaksi suostuntarahaston jäännös, joka wuoden 1907 lopulla on arwioitu olewan 1,188,050 mk. sekä leimasuostunnan, mallasjuomasuostunnan ja pelikorttisuostunnan kokonaistulot, jotka owat arwioidut nousewan 3,539,000 mkaan, mihin tulee lisäykseksi 20,000 mk. suostuntarahaston jäännöksen korkoja. Wajaus 2,791,445 mk. esitetään täytettäwäksi Suomen Pankin woittowaroista.

— **Uusia esityksiä waltiopäiwille.** Tällä wiikolla tulee senaatissa esiteltäwäksi ehdotukset hallituksen esityksiksi waltiopäiwille, jotka koskewat yhdistyksiä ja jakolaitosta. Edellinen esitys on pääasiassa samallainen, kuin samasta asiasta wiime waltiopäiwille annettu esitys. Jälkimäinen esitys on laaja, noin 300 pykälää käsittäwä lakiehdotus, jonka laatiminen on wienyt pitkän ajan.

Senaatissa esitettiin eilen tieto siitä, että teiden rakentamista ja ylläpitämistä maalla koskewa senaatin esitysehdotus on korkeimmassa paikassa hywäksytty. Esitys tulee painettawaksi sekä waltiopäiwille jätettäwäksi.

— **Poliisitkin mukaan.** Senaattiin jättämässään kirjelmässä owat muutamat Uudenmaan läänin maalaispoliisikonstaapelit pyytäneet että heidän palkkansa korotettaisiin 1,600 mksi sekä anoneet samalla muutamia muita etuja. Läänin kuwernööri on myös sitä mielipidettä että maalaispoliisien palkkaetuja olisi parannettawa ja on hän ehdottanut uutta palkkausjärjestystä.

— **Wiljan haaskuu.** Tämän wuoden ensimäisen neljännesen kulussa owat Uudenmaan läänin eri panimot täyttäneet mallasjuomain walmistukseen rouhittuja maltaita yhteensä 514,291,250 kg., josta määrästä miltei puolet, eli 251,100 kg. on helsinkiläisen osakeyhtiön P. Sinebrychoffin oluttehtaan käyttämiä. Wiime wuoden ensimäisen neljännesen aikana käytetty mallasmäärä oli lähes neljä kertaa enemmän eli 2,059,780 kg., josta o. y. Sinebrychoff oli käyttänyt 1,018,800 kg. Tänä wuonna nousiwat waltion kantamat suostuntamaksut 54,964 mk. 63 p., edellisenä wuonna 235,521 mk. 10 p.

— **Helsingin öljykaasulaitos.** Sen johdosta, että kaupunginwaltuustossa on äskettäin lausuttu, ettei öljykaasulaitos kannata, eikä ole ollut tarwetta täyttäwä toiminnassa, on walaistuslaitoksen johtokunta waltuustolle lähettänyt kirjelmän, missä se selittää laitoksen hoitoa ja huomauttaa, että useissa paikoin sekä Euroopassa että Amerikassa on wiime aikoina perustettu öljykaasulaitoksia. Öljykaasun hinnan kalleuteen on waikuttanut nykyisin öljyn kalleus Bakussa. Kuitenkin on täällä kaasun myymisellä saatu korwatuksi kustannukset sekä ansaittu woitto noin 5 pros. öljykaasulaitoksen arwosta.

— **Automobiililiikenne.** Waltuuston wiime kesänä asettama waliokunta on nyt laatinut ehdotuksensa järjestysohjeiksi automobiililiikenteelle. Nopeimmaksi sallitukki wauhdiksi päiwäwalolla ehdotetaan 15 km. tunnissa kadulla ja 20 km. wiertoteillä sekä 10 km. pimeällä ja sumussa.

Niillä kaduilla, joilla ei ole sallittu ajaa nopeammin kuin hölkäten on automobiilin sallitukki nopeudeksi ehdotettu 8 km. tunnissa.

Tawara-automobiileilla ei saa ajaa nopeammin kuin 8 km. tunnissa. Katuristeyksissä ja erinäisissä muissa paikoissa noudatettawiksi on laadittu useita ohjeita, ja pitää niissä ajaa warowasti. Merkin antamisesta on myös säädöksiä.

— **Kunnallisweroja** wiime kuluneelta wuodelta 1906 kannetaan rahatoimikonttorissa raatihuoneella klo 10—2 ja 5—7 päiwällä.

— **Palotarkastusta** toimitetaan alkaen klo 8:lta aamulla keskiwiikkona 8 p:nä toukokuuta kortteleissa: Soopeli, Kaasutehdas, Arkaadian huwila, Riikinkukko, Pyy, Kukko, Metso, Pääskynen ja Paratiisilintu.

— **Kunnianosotus surmatulle wapauden sankarille.** Helsingin pääwahdissa surmatun wenäläisen merisotilaan wasta umpeen luodulle haudalle täkäläisellä wenäläisten sotilasten hautausmaalla oli wiime sunnuntai-aamuna kokoontunut noin satalukuinen waatimaton joukko erikielisiä henkiläitä ilmilausumaan surunsa ja kunnioituksensa nuorelle mullassa makaawalle muukalaiselle. Itkien, kaihoten ja uhmaten kajahtiwat ensiksi ilmoille ihanan wenäläisen surumarssin säweleet. Ne kertoiwat sydäntä tukehuttawasta tuskasta, repimästä murheesta, kertoiwat armottomasta taistelusta, joka ei säästä nuorta, ei wanhaa, kertoiwat suurista sydämistä, jotka kaikki uhraawat rakkaudesta kansaan. Ne puhuiwat sydämiin! Eikä yksikään silmä ollut kuiwa!

Hautakummulle jolla oli pystytetty Helsingin työwäenyhdistyksen wenäläisen osaston surunauhoilla ja reunuksilla werhottu lippu, pidettiin sen jälkeen useimpia puheita wenäjän-, wiron- ja suomenkielellä. Kaikkien puhujain puheista tuli esiin sama sywä suru, joka kuuntelijainkin mielen oli tänä waltawana hetkenä täyttänyt, mutta samalla niissä wälkkyi, wälähteli ja lämmitti warma toiwo siitä, että kautta sankarien kumpujen on parempi aika koittawa ja warmasti koittawa. Tuhansien waatimattomain sankarien nimet unohtuwat, mutta kylwö, jonka he lämpimästi kansaansa rakastawasta sydämestään owat kylwäneet, on kaswawa. Heidän työnsä ja kärsimyksensä eiwät ole olleet turhat!

Sillä aikaa oli kumpu kukitettu kukkuroilleen kukkasilla ja seppeleillä. Seppeleitten mustiin ja punaisiin nauhoihin oli wiron- ja wenäjänkielellä merkitty: Kunnia wapauden puolesta kaatuneille! Wapauden puolesta kaatuneelle towerille ja mieliä wäkiwallan uhrille!

Sittenkuin lopuksi wielä oli laulettu pariin kertaan hautausmarssi päättyi tämä waatimaton, waan kaunis surujuhla.

Rauha nuorelle uljaalle ja aatteelleen uskolliselle towerille!

— **Wenäläisiä kymnasisteja ja tyttökoululaisia uhkaa jonkoerottaminen.** Noin 30—40 täkäläisen wenäläisen kymnasiumin ja tyttökoulun oppilasta oli Wapunpäiwänä liittynyt työwäen mielenosotuskulkueeseen, luullen woiwansa sen tehdä Suomen wapauden turwissa. Sen sijaan, että olisiwat porwariston kanssa Esplanaadilla heitelleet konfetiia ja serpentiinejä, kulkiwat he metsään katsellakseen eläimää wapaammassa maassa kuin heidän omansa, sillä ei kai juuri woi otaksua, että he olisiwat tulleet osottamaan mieltään 8-tuntiselle työpäiwällekään. Mutta tämä epäilemättä warsin wiaton teko on tuottamaisillaan heille ikäwiä seurauksia. Muuan opettaja on ruwennut ilmiantajaksi, ottanut retkeen osaa-ottaneiden nimet muistiin ja ilmottanut asiasta koulunholhoojalle. Pantiin toimeen kuulustelu kummassakin koulussa, koulu-neuwosto kutsuttiin koolle ja tehtiin — ilmotus Pietariin. Nyt uhataan oppilaita, ei wähemmällä kuin — koulusta erottamisella. Toiwottawaa on, että herrat kaswattajat luopuisiwat erinomaisista puuhistaan, jotka täällä tuntuwat wallan pikkumaisilta.

— **Söörnäisten kirkkoherran** waalissa ehdittiin eilisiltaan asti osa L-kirjainta. Siihen asti on saanut ääniä pastori Engström 2,808 ja kirkkoherra Päiwänsalo 1,267.

— **Toisesta kerroksesta** kellarikuoppaan putosi eilen eräs muurari Strömbergin sähkötehtaan uudisrakennuksella. Onneksi ei pudonnut pahasti loukkaantunut. — Putoomiseen lienee ollut syynä osaksi wiinakulta, osaksi huonot käsikaiteet.

— **Kolmas linja 16:n** omistajan talossa asuwa räätäli-perhe oli sanottu ulos ensimmäisestä tätä kuuta. Ei ollut toisen päiwän aamuna ehtinyt muuttamaan kun isäntä tuli ja kantoi tawarat ulos takawarikkoon kun wuokra oli maksamatta ja lähetti maalarit sisään. Tekeillä olleet työt saiwat maalia myös. Ruokaastiat oli wiety ulos. Illalla käwi perhe paljaalle lattialle mukkumaan maalin ja öljyjen käryyn. Kolmenkuukautinen ei ollut pehmittänyt takawarikkoonottajan sydäntä. Ja kaikki tapahtui, waikka perheenisä oli seuraawana päiwänä luwannut maksaa kaiken, kun olisi saanut rauhassa walmistaa tekeillä olleen puwun.

Seuraawana päiwänä rewittiin samassa talossa asuwa ulkotyömies Peltosen asunnon akkuna säpäleiksi 8—9 illalla. Hän oli maksanut jo wuokransa ja sopimut isännän kanssa tapauksesta, ellei sattuisi saamaan asuwata, saadakseen asua t. km 15 p:wään. Siitä huolimatta täytyi perheen lähteä pakosalle yön selkään; tawarat jäiwät awonaiseen huoneeseen.

Maaseudulta.

Sälinkäällä häädön jälkeen.

Sittenkun Sälinkään 13 torpparipérhettä häädettiin, owat he, kahta lukuunottamatta, asettuneet jälleen entisiin torppiinsa. Rewittyihin owiin ja akkunoihin on asetettu peitteitä y. m. rojua täytteeksi sen werran, että on saatu huoneet pitämään jonkunwerran lämmintä. Onpa nimismieskin käynyt katsomassa työnsä hedelmiä; mihinkään häätämispuuhiin ei hän wielä toistamiseen ole ruwennut. Kumminkin kehui hän siinä tarkotuksessa tulewansa uudestaan.

Mutta — waikka häädetyt owat Terichoffin puolelta saaneet olla jotakuinkin rauhassa, on häädetyille ilmestynyt uusia kiristäjä, ja niitä on alkanut syntyä omista kurjuustowereista, — ja se on ikäwintä. Jo talwella, ennen häädön toimeenpanemista, oli H. S:n seisowana ilmotuksena, että suurempi määrä torppia on Sälinkäällä wuokrattawana. Tämän wuoksi kiirehti naapuripitäjistä sekä osaksi omastakin

Dahlbergin - - - paperikaupassa
Aleksanterink. 15.
Loppuunmyydään suuri varasto **Gravyyrejä** sisäänostohintoja halvemmalla.

tylästä halukkaita torpan ottajia. Ja mikäs oli kauppoja tehdessä, kun ehdotkin oliwat hywät. Ei tarwinnut muuta kuin osasi waan kunnollisesti wastata seuraawiin Terichoffin tekemiin kysymyksiin:

— Oletkos sinä niitä Lylykorwen miehiä?

— Mihinkäs waaleissa piirisi wedit?

Niistä wastauksista, joita asianomaiset niihin kysymyksiin antoiwat woimme wetää johtopäätöksen siitä, mitä miehiä nuo uudet tulokkaat oliwat. Nämä uudet tulokkaat owat henkilöitä, joiden silmillä lepää paksu tietämättömyyden werho, jonka läwitse he eiwät näe omaa eikä toisten kohtaloa. Seurausset, mihin tämän kautta syökserät itsensä ja towerinsa, on heille tuntemattomat.

En kummastelisi, jos joitakin tietämättömiä olisikin näin halpamaiseen tekoon ryhtynyt. Mutta se minua kummastuttaa, että omia naapureita, jotka oliwat saman kohtalon alaisia kuin nyt häädetyt towerinsa, on kiiruhtanut tekemään torpan kauppoja. He eiwät lainkaan muista sitä, että he sowinnon teossa myiwät nämät 13 towerians niistä eduista, joita nämä lakon kautta saawuttiwat. Mutta kiittämättömyys on aina ollut tämän maailman palkka, niin nytkin!

Onpa eräs hywä naapuri mennyt jo niin pitkälle, että sen jälkeen kuin oli torpan kaupan tehnyt, eikä entinen torpan omistaja ollut wielä poistunut, meni kahden todistajan kanssa sanomaan Terichoffille, että hän tahtoo torpan tyhjäksi.

Woimme hywällä syllä sanoa, että jos Säälinkään torpparit olisiwat jo lakon aikana noudattaneet toweruuskuria ja olleet towerihengen elähyttämiä, niin ei sanottu lakko olisi niin kurjasti päättynyt. Mutta jo lakon alkaessa oli joukossa henkilöitä, jotka kiiruhtiwat ilmoittamaan Terichoffille, mitä kulloinkin päätettiin. Nämä towereistaan luopuneet kielittelijät oikeastaan owatkin edeswastuussa kaikesta siitä, mitä 13 torpparia nyt saawat kärsiä. Eiköhän koita sekin aika, että nämäkin tulewat huomaamaan, että ei herran hännystelemisellä pitkälle päästä!

Walo.

Laukon ja Tottijärwen häwitysmailta.

(Jatkoa).

Kuiskeena on käynyt Tottijärwen lakkoalueella kesästä saakka syytös, että seppä Wesslin on lakon suhteen epäluotettawa. Hänen luokseen ottamaan selkoa siitä, millä kannalla seppä on lakon suhteen, oli walittu komitea, joka lakkolaisten kokouksessa toi tutkimuksensa tulokset julkisuuteen. Siitä käwi selwille, kuinka sepän tytär, joka palwelee Tottijärwen kartanossa, oli wälittänyt sepän puolesta yksityissowittelua sillä seurauksella, että seppää ei (tänä wuonna) häädetä. Kokous yksityiskohtaisemman selwittelyn ja harkinnan jälkeen julisti sepän waimoineen lakkorikkuriksi. Sepän toinen tytär Tilda julisti kokoukselle, että hän ei tahdo enää asua wanhempainsa kanssa, waan tahtoo olla mukana taistelemassa oikean asian puolesta. Lakkolaiset terwehtiwät häntä muutamin korutomin sanoin. Samassa kokouksessa walittiin waliokunta laatimaan tarkat ehdot siitä, miten otetaan takaisin toweruuteen niitä, jotka owat lakkolaisista luopuneet.

*

Perjantaina w. k. 26 p. meniwät häätäjät ensi työkseen Lammin torppaan kewät siiwoustaan tekemään. Se oli jo kolmas kerta puolen wuoden kuluessa, kun sen talon tawarat mäelle kannettiin. Sen torpan historia on aiwan erilainen kuin muiden. Tottijärwellä on wielä wanhuksia, jotka muistawat, kuinka heidän elämänsä aikana siinä torpassa on nyt kolmastoista torppari, joka perjantaina wiikko kolmannen kerran häädettiin. Kumarrusmatkojen awulla on siihen torppaan aina seuraawa pääsnyt ja edellinen saanut laputtaa. Paljo on täällä ollut lähes samanlaisia toisiakin torppia, joissa olo on ollut yhtä waappuwaa riippuen yksinomaan kartanon herrain päähänpistoista, mutta Lammin torpan kaltaista häätöihin nähden ei ole toista.

Tämän Lammin torpan häädön yhteydessä on sopiwa ottaa huomioon koko Laukon-Tottijärwen torpparien eräs ajatustapa, joka on tämän lakon syntymisen tärkeimpiä syitä. Näissä torpissa on olo epäwarmaa, wuosittaista. Nykyisellään ollen ei ole uskaltanut kahdesta syystä tehdä woimaperäistä työtä torpissa. Ensiksi, jos torpan tilukset olisiwat hywässä kunnossa ei tiedä yhtään minä wuonna käsketään muuttamaan toiseen torppaan, ja silloin uusi tulokas saa torpan, mutta kohotetulla werolla. Ja toiseksi, hywinwoipia torppia pidetään erityisen silmäilyn alaisena, mistä se warojansa kartuttaa. Edellinen tapaus laimentaa toimintaa ja jälkimäinen ärsyttää. Tottijärwen lakkolaisilla on kaikki woitettawissa, mutta ei mitään menetettäwissä. Muistojen takaisista ajoista saakka on tämä raatajasukukunta täällä ollut eikä mitään woittanut wanhalla tawalla. Siksi se nyt tyynenä katselee silmästä silmään julnimpiakin tekoja, joita lakimme pyhyyden ja loukkaamattomuuden nimessä harjotetaan.

Tämän perustuksen pohjalla woi selittää senkin tosiseikan, että hiljattain on äsken mainitun Lammin torpan emäntä muuttunut sosialidemokratiksi, waikka pappi parastansa teki „säilyttääkseen edes yhden ihmisen taiwaan waltakuntaan". Ilokseen woi sanoa, että tämän jälkeen Lammin perheen kotiriidat owat muuttuneet perhe-onneksi.

Lammin jälkeen häädettiin Haapala. Kaikki käwi samassa järjestyksessä kuin yleensä muuallakin, ainoastaan se on erikoisesti huomautettawa, että synnytys-hetkeä odottawa, wuoteen omana olewa emäntä kannettiin sänkyineen päiwineen mäelle.

Kolmas ja wiimeinen perjantain häwitys kohdistui Lindräskin torppaan. Siellä häätäjärikkurit hikoiliwat ison aikaa. Lindräski on näet iso torppa.

*

Seuraawana päiwänä esiintyiwät häätäjät ensimmäiseksi Stenwikin torpassa. Ensin tapahtui torpan walloitus. Kaksi ratsua ja Calonius mustallaan tuliwat rapakkoista kujaa muita edellä pihaan. Aseettomat wirkamiehet seurasiwat näitä jälessä, sitten tuliwat lakkopojat, kirwesmiehet ja kankiwaarit pihamaalle. Poliisit asettuiwat rintamaan porosille pelloille ja niin alkoi „juhlallinen toimitus".

Isäntä ja emäntä kutsuttiin pirttiin. Ylen wirallisella äänellä kyläsi kruunumwouti syytä, miksi owat tulleet takasin pirttiin asumaan, waikka talwella häädettiin. „Paha oli itsemurhaakin tehdä", tuumaili isäntä.

Hetken sanailtua, sai joukko määräyksen ja esineet toisensa jälkeen liukuiwat mäelle. Piiput wälikatolla lyötiin sisään ja sawutiehyeet sotkettiin tiilinpaloja täyteen. Elukat laskettiin pelloile.

Kaiken aikaa puhui emäntä uloskantajille heidän työnsä arwosta.

Surullisia eiwät torpan wäet olleet.

Kun owet oliwat lukitut, pisti emäntä erään tytön kanssa tanssiksi heinäpellolla. Se näkyi waikuttawan wiranomaisiin, koska nimismies hoilasi peräänsä niityltä: „kirjottakaa siitä tansista Kansan Lehteen".

Telkkä, työwäenyhdistyksen esimies, sai senjälkeen wieraita.

Heti näki, että wiranomaisilla oli siinä talossa tehtäwäänsä innostusta. Sitä kuwaa sekin, että torpan mummo, joka ison wäittelyn jälkeen sai luwan jäädä toiseen torpan rakennukseen asumaan, sai „woudilta", kuten mummo häntä puhutteli, ankaran warotuksen, että hänen poikansa Telkkä ei saa hänen huoneeseensa tulla, mutta juuri ja juuri ainoastaan Telkän waimo.

Muurit hajotettiin käyttökelwottomiksi. Ruusunen ne kirweellä hakkasi, että „hiki hatussa". Työnsä hän suoritti niin pontewasti, että „woudi" antoi hänelle paperossilaatikon.

Peränoja löysi armon Telkän jälkeen. Owet sulettiin ja mäelle jätettiin perhe lapsineen ja päiwineen.

Santamäki oli wiikon häätöjen wiimeisenä. Pirtin katon hajottiwat kokonaan.

Senjälkeen laski kruunuwouti palwelijansa sunnuntailewolle, että siinäkin suhteessa laki täytettäisiin.

(Jatk.)

— Laukon häädöt. Lauantaiiltaan oli häätäjät saaneet autioiksi 60 torppaa. Sunnuntaina oliwat poliisit kirkossa wiettäen siis rukouksissa lepopäiwänsä raskaan työn jälkeen.

Maanantain he pyhittiwät keisarillisena pyhänä, mutta tänään he taas kunnustawat ratsujansa, astuwat hiki otsassa saloilla torpasta toiseen ja siirtelewät torppareita huoneista ulos.

Osa poliiseista kuuluu tulewan pois häätömailta jo tämän wiikon kuluessa.

Häädettäwiä torppia on wielä noin 25.

— Yhteiskoulu Parikkalaan. Wiime sunnuntaina pidettiin Parikkalassa yleinen kokous, jossa päätettiin perustaa paikkakunnalle yhteiskoulu.

— Suuri tulipalo Tampereella. Klo 12 aikaan yöllä sunnuntaita wastaan ilmotettiin suuren tulipalon alkaneen raiwota Osmonkalliolla Tammelan kaupunginosassa. Tuli oli päässyt irti talossa n:o 6 Peltokadun warrella, jonka omistaa leipuri Oskar Helin. Tawattomalla nopeudella lewisi se sitten yli koko talon. Töintuskin ennättiwät talossa asuwat perheet pelastua, useimmat akkunan kautta aluswaatteissa, ja paloi uusi suurehko talo miltei poroksi. Omaisuutta ei ennätetty saada pelastettua juuri nimeksikään. — Tulen irtipääsyn syistä ei wielä olla selwillä.

— Suuri tulipalo Kuopiossakin. Wiime torstain wastaisena yönä klo 12 jälkeen ilmoittiwat tulipalomerkit tulen jälleen olewan irti kaupungissa. Tuli raiwosi tällä kertaa Soinisen perillisten talossa Sawonkatu 10—12. Tuli pääsi heti alussa suureen waltaan, ja lyhyessä ajassa ehti talon uusi 25 huonetta sisältäwä puurakennus palaa melkein poroksi. Rakennuksen molemmat päät jäiwät osaksi palamatta, mutta turmeltuiwat siksi pahasti, että rakennus on kokonaan purettawa. Tulen nopea leweneminen ja sammutustyötä ehkäisewä wedenpuute hidastutti myöskin irtaimiston pelastamista, jonka tähden suuri osa irtaimistosta myöskin joutui liekkien saaliiksi.

Epäluulonalaisena tulipalon aiheuttamiseen wangittiin perjantaina päiwällä puuseppä J. R. Karppinen.

— Kytäjän kartano myyty. Ylihowijahtimest. Linder on 4 miljoonan 10 tuhannen markan kauppahinnasta kamarijunkkari Linderille myynyt omistamansa Kytäjän kartanon. Tilan koko pinta-ala on 30,000 tynnyrinalaa, josta 5,400 tynnyrinalaa on wiljeltyä maata. Paitsi isoa joukkoa itsellisiä, löytyy tilalla 56 torpparia, jotka kaikki entisin ehdoin saawat pitää torppansa.

— Mellakoita Hauholla. Wiime lauantaina iltapäiwällä saapui toiminimi Rosenlewin asiamies Seppälä Hauhon pitäjän Eteläisten kylään Hännikan taloon maksaakseen tukkimiehille palkkoja. Näistä ei 11 miestä ottanut palkkaansa wastaan, he kun waatiwat palkkaa myöskin wapunpäiwältä, jolloin eiwät olleet työssä, eikä hra S. suostunut heille tältä päiwältä palkkaa maksamaan. Nämä 11 miestä läksiwät silloin pois talosta. Warustettuina läksiwät he uudelleen taloon, jossa rupesiwat huutamaan ja pitämään pahaa elämää. He löiwät seipäillä talon seiniin, wieläpä särkiwät ikkunaruutujakin. Kun metelistä ei näyttänyt loppua tulewan ampui Seppälä 2 laukausta rikotusta ikkunasta ulos läheisen aitan seinää wastaan, mutta toinen luodeista kirposi seinästä takaisin (?) ja sattui erästä mellastajaa päähän sillä seurauksella, että kuula tunkeutui pään läpi ohimon kohdalta. Mies kuoli heti. Sen jälkeen lähtiwät toiset mellastajat pakoon. Hämeenlinnasta saapui lauantaiiltana 4 komisariusta ja 4 poliiskonstaapelia paikalle. Yön kuluessa he wangitsiwat kaikki nuo 10 mellastajaa ja weiwät ne H:linnan lääninwankilaan. Asiasta pidetään tutkinto.

— Kaswatusopillinen talouskoulu Wiipuriin. Porissa 10 wuotta työskennellyt Kaswatusopillinen Talouskoulu tulee muuttumaan Wiipuriin ensi kesäkuun alussa. Mutta warsinainen toiminta koulussa alkaa wasta tämän wuoden elokuun 5 p:nä.

Pikku-uutisia.

— Mustaamishalua. Sippolan rowasti jutteli w. k. 28 p:nä, saarnansa wälillä erään tapauksen jotenkin tähän tapaan: „Eilen kun olin Jukeroisten asemalla, tuli juna Kotkasta päin asemalle. Eräästä waunusta alkoi kuulua hirweää melua, ja sieltä syöstiin ulos kolme nuorukaista, jotka oliwat juowuksissa ja alkoiwat taas asemalla räyhätä, kiroiliwat porwareja ja sanoiwat olewansa sosialisteja".

Useammat muut paikalla olleet henkilöt owat kertoneet, ettei waunusta ulosajetut sanoneet olewansa sosialisteja. Porwareita he wähän oliwat kiroilleet, kun ottawat rahat eiwätkä sentään anna matkustaa, waan ajawat kesken matkaa junasta ulos antamatta rahoja takaisin. Sweikkä paikalla olleet sanoneet miehiä tunteneensa, eiwätkä siis tietäneet, oliwatko matkustajat sosialisteja wai ei.

— Orpojen osan ja leskien leiwän syö se kunnian arwoinen rowasti U:n pitäjässä, joka tosin laillisessa järjestyksessä ryöstättää 70-wuotiaalta mummolta ainoan lehmän. „Kristillisesti" tehty, wai mitä?

— Urheilua ja hywinkin huwittawaa kuuluu olewan eräälle tämän hywän kaupungin talollisen pojalle kissain koirallaan tapattaminen. Sietäisipä hommata paremmaa huwia!

— H. t. y:n wenäläinen osasto oli laskenut pääwahdissa surmatun sotilaan haudalle kalliita seppeleitä. Eilen on ne wiety pois.

— Herroja harmitti. Kaksi hywin woipaa herrasmiestä, jotka oliwat katsomassa Wapun wiettoa Espiksellä, keskustelciwat seuraawaan tapaan:

— Kuinkahan kauan tuota „roikkaa" nyt riittää? sanoi yksi heistä.

— No kaiketi iltaan saakka niitä p—ja nyt piisaa, wastasi toinea harmillisen totisena.

Minä puolestani koetan lohduttaa herroja sillä, ettei niitä „p—ja" ollutkaan niin paljoa. Mutta paljo niitä sittenkin oli. Kaiketi se roikka seuraawaan Wappuun wenyy „iltaan saakka", sano

Hekuli.

— Liiallista wirkaintoa osoitti se siwiilipukuinen „harjoittelijakonduktööri" raitiowaunusta, joka aikoi wäkisin ulosajaa erään henkilön, kun tällä ei ollut setelirahaa pienempää, maksaakseen rästinsä. Tämä ei kuitenkaan käynyt päinsä, sillä waunussa oli toisiakin ihmisiä. Toiwottawaa olisi, että nuo „omnibussi"-wirkailijat warustettaisi tarpeellisilla waihtorahoilla ja siten wältettäisi tuollainen epämiellyttäwä kohtelu.

— Selwää suomea. Eräässä suomettarelaisen apulaispapin Juho Uotin antamassa mainetodistuksessa on muutamalla kansalaisella seuraawa nimi: „Wärjäri Juho Petterinpoika Hjorthin poika Sulo Wilho Juhan poika". Selwää kirjoitustapaa wai tuinka?

F.

— Ällää lähettäkö rahaa sisäänkirjoittamatta. Muuan waimo sai kirjeen, jossa piti olla kirjeen mukaan, pienempi summa rahaa. Sitä ei ollut. Ei siis rahoja tawallisiin kirjeisiin.

— Kowa puoluekiihko on wallannut Kowenkyläsä erään talonisännän. Tämän kirjoittaja sai kuulla mitä törkeimpää haukkumista, kirouksia, ja uhkailuja. Isäntä lupasi mennä naulaamaan torpparinsa owet kiinni sen tähden kuin tämä on ottanut asuntoonsa sosialistin. Tämä herra sanoo kuuluwansa nuorsuomalais-perustuslailliseen puolueeseen.

—o.

— Painiskelukilpailuja Helsingin shampionimestaruudesta, jotka Helsingin atleettiklubi toimeenpanee, jatketaan ensi keskiwiikoiltana klo 8 i. p. Siltasaaren sirkusmaneesissa. Sawassa tilaisuudessa suoritetaan hra S. Hewonpään waatima uusintapainiottelu shampionimestarin hra J. M. Tuomiston wälillä.

— Jotkut tilaajat walittawat, että wiikottain ilmestywän Feodora romaanin tilausehdot owat ilmestymisaikana muuttuneet. Tilatkaa työwäenkirjallisuutta!

— Lehmä söi emännältä kultaformukseen. Näin kumma tapaus sattui eräässä talossa W:in pitäjässä. Talon lehmät oliwat jotenkin raiwoissaan, tietysti kewään oikkuja, ja näin ollen haettiin poppamies tautia parantamaan. Poppamiehemme resept oli seuraawa: Lehmän tuli saada olkia eli heiniä, jotka täytyi syöttää emännän parhaan kultaformukseen läpitse. Eräs lääkittäwistä oli niin hätäinen, että tempasi suuhunsa heinän korret formukseineen päiwineen ja pian oli annos panikin mahassa. Ei ole tiedossa mitä lääkitseminen waikutti yleensä, ja erittäin sille, joka kalliin palan nielasi. Arwattawasti alkoi tarkka huolenpito milloin kulta takaisin palajaa.

— Suometar hourii. Lauantainen U. S. tietää kertoa, että Helsingissä olisi kirwesmiesten lakon johdosta tulossa yleinen rakennustyöläisten lakko. Lakkoon kiihottawat „sosialidemokratiset lakonjohtajat" ja lakolla olisi waan tarkotus saada „wirkettä luokkawihalle". Niin päättelee lehti. Warmaankin suomettarelaiset owat ruwenneet pitämään mätäkuuta ennen aikojaan, sillä muuten ei moinen hourailu ole ymmärrettäwissä — tai olisikohan prowoseerausta.

— Pään ko'on suhde henkisiin kykyihin. Eräässä Englantilaisessa lehdessä kirjotetaan siitä seuraawaa: Tawallisen täysikasuwisen ihmisen pää on täyteen 22 tuumaa ympärimitaten, ja tawallisen miehen hatun koko on 6 3/4 ja 6 7/8. Mutta meidän professorimme pitäwät hattuja, joiden koko on 7 1/8 ja 8. Päät, joiden koko on 21 tuumaa, tai joihin sopii 6 3/8 ja siitä pienemmät hatut, eiwät milloinkaan woi olla woimakkaita. Päät 19 ja 18 owat säännöllisesti mielenwikaisia.

— Mailman suurin pää on amerikkalaisella Yrjö Jenningsillä Coloradossa. Se on hiukan yli 81 sentimetriä ympärimitaten. Päänsä on hän myynyt kotikaupunkinsa lääkäriseuralle 3,000 dollarista, josta hän on saanut itse kolmannekseen heti ja jäännös maksetaan hänen kuolemansa jälkeen hänen perheellensä. Luultawasti saanee lääkäriseurakin pään haltuunsa wasta Jenningsin kuoltua.

— Paita Heinäwaaran suomettarelaisen lippuna. Wappuna, kun Heinäwaaran t. y:s oli lippuineen kärwelyretkellä, ei suomettarelaisetkaan olleet toimettomina. Eräs heidän riwinsä isäntämies hulmututti tuulessa seipääseen sidottuna paitaa, joka oli likanen sanan korkeimmassa merkityksessä. — Uutisen kirjoittaja ei tiedä, onko suomalaisella puolueella joka paikassa samanlainen lippu.

— Oikaisu. Eilisessä kirjotuksessa räätälien lakon johdosta sanotaan, että työnantajat woiwat pitää luonaan waan 20 ja 30 — pitää olla 2 ja 3 työntekijää.

Kokouksia tänään:

Hämäläis-osak. kokous klo 7.
Muurarien liit. I osast. kokous klo 7.
Ajuriyhdistyksen kokous klo 7.
Maalarien työhuonekunt. luottamusmiesten kokous klo 7.
Maalarinoppilaiden kokous klo 8.
R. Y. Koiton wastaanottokokous klo 8,15.

Kirjallisuus ja taide.

— „Punaset I", sosialidemokratisten edustajain kuwatja eläkerrat, on ilmestynyt Työwäen Sanomalehti-o. y:n kustannuksella. Jokaiselle edustajalle on kirjassa warattu siwunsa. Kuwat itse owat kerrassaan erinomaisen onnistuneita, ne kun on painettu wartawasten hankituille hienolle taidepainospaperille, edustajien kaswojen ilmeet on täten saatu selwästi näkymään pieniä piirteitäkin myöden. Kunkin edustajan kuwan alla on lyhyt selonteko edustajan elämänwaiheista sekä työstä puolueessa ja mainittu mitä piiriä edustaja edustaa. — 95-siwuisen kirjasen lopussa on lyhyt asiallinen selonteko waltiopäiwien työtawasta sekä lopuksi lyhennysote puolueen waaliohjelmasta. — Kirjasta rientäwät epäilemättä kaikki puoluetowerit kilwan tilaamaan. Sen hinta on wain 60 p.

— Huomautus yleisölle wiimeisen Kansallisteatterissa esitetyn kappaleen johdosta.

Silloin tällöin wuosien kuluessa, ja entistä ehkä enemmän juuri wiime wuotena, on kuultu lausuttawan huomautuksia, arweluja, jopa paheksumistakin siitä, että kansamme ensimäinen taidelaitos liian wähän on kiinnittänyt ohjelmistoonsa kappaleita, jotka, kuwaamalla yhteiskunnan nykyisiä kuummimpia taistoja — otteluja wäkiwaltaa harjottawien ja sorrettujen wälillä — olisiwat omiaan herättämään innostusta niin tieteen tuntijoissa, „suuressa yleisössä" yleensä, kuin sywissä riweissäkin. Nyt walitsee tohtori Hahl, kiitettäwän onnistuneesti, wiimeiseksi näyttämölumakseen Herman Bahr'in (ei Bohr!) repäisewän sielututkisteludraaman „Toinen" — ja juuri nyt walitsee Työmies-lehti onnettomuudeksi edustajakseen arwostelijan, joka nähtäwästi ei kappaletta edes suunnilleen ymmärtänytkään.

Totta on, että kappaleessa esiintyiwät henkilöt eiwät ole helpot kuwata — muutamat heistä semmin kin — waan yhtä totta on, että arwostelijan mahtipontisella yliwiisaudella lausutut sanat: „Jos yleensä (!)*) meillä kyettäisiin tuonlaatuisiin esittäjiltäin hienompiin wiwahduksiin saakka osuttua tulkitsemista waatiwien kappalten esittämiseen" j. n. e., tuntuwat meistä liian tympäisewiltä kuulla — suomalaisen suusta. Kuin köyhäntodistus ainakin! Sillä: meillä jos kyettäisiinkin, on kait lähimiten sama kuin: meillä ei kyetä. Suomalainen siis ei saata tuntea niitä sielun sywimmässä sywyydessä wärähtelewiä tunneilmiöitä, joista ihmiselämä kuitenkin on niin ritas — wielä wähemmin niitä tulkitsemaan. Arwostelijan mielestä arwatenkin wain yksi Suomessa siihen kykenee. Remuawa riehuminen, äärimäisyyksiin kohonnut teatterikeinojen käyttäminen, — se kait yksinomaan on „hienompiin wiwahduksiin saakka osuttua tulkitsemista". —

Sukeumatta yksityiskohtiin, katson welwollisuudekseni sille lukuisalle kansanryhmälle, joka Työmies-lehden wälityksellä seuraa taide-elämätä Kansallisteatterissa ja — luonnollisestikin — pitää lehden edustajan auktorkteettia johtolankanaan, selwitykseksi sanoa, että nyt puheenaolewan kapp. koko wiimeinen näytös, samalla kuin se osottaa toisen, wäkewämmän waltoihin joutuneen yksilön tuskaa täyden wiime-menehtymisen, se samalla myöskin räikein wärein kuwaa sorrettujen, lokaan tallattujen heräämisen ja heidän järkkymättömän luottonsa siihen, että punasen lipun woittokulkue kautta maailman kun on alkanut se taasen on tuottawa ihmiselle sen, jonka heiltä maailman mahtawat riisti pois — ihmisyyden.

Wiimeiseksi tahdon siis minäkin lausua kehotukseni, waan se kuuluu: Meikäläisillä on siis täysi syy käydä sitä katsomassa.

W. R.

— Kansallisteatterissa ei olekaan tänään wapaanäytäntöä. Sattuneesta syystä on täydytty lykätä ensi tiistaisti 14 päiwäksi. Kaikki täksi päiwäksi jaetut liput oikeuttawat silloin pääsyn teatteriin.

Suomen järjestyneelle työwäelle.

Ammattijärjestön tiedonanto I.

Suomen köyhälistö, samoin kuin kaikkien maitten köyhälistö, on waltiollisen taistelunsa ohella pakotettu käymään lakkaamatta taistelua ammatillisella alalla työpäiwän lyhentämiseksi ja palkkojen korottamiseksi. Suomen työwäestö ei kuitenkaan woinut kyllin pontewasti sortowuosien aikanaammatillista liikettään ajaa waikkakin se olisi ollut wälttämätöntä kotimaisten työwäen työntulosten riistäjäin mitä häikäilemättömimmin heilutellessa nälkäruoskaa. Nyt ei kuitenkaan enää saa witkastella. Sitä mitä ei ennen woitu tehdä siihen ryhdyttäköön nyt: luotakoon luja ja suuri Suomen Ammattijärjestö!

Suomen raatajajoukko on tuntenut wallan hywin kuinka työnantajain wotmat lisääntywät. Heidän liittojensa ja yleisten työnantajain järjestöjen mahti kaswaa ja uhkaa työwäen tilan parantamisen tielle yhä suurempia waikeuksia. Tämänpä tähden työwäki on ponnistellut ammattikunnittain järjestyäkseen kautta koko maan. Kuitenkin edistyy järjestäytyminen heikosti; eikä ole mitään lujaa kokonaisuutta, joka kyllin pontewasti pystyisi mahtawien työnantajain liittoutumisen ollessa työwäen etuja ajamaan. Tämän puutteen poistamiseksi tulee kaikkien järjestyneiden työläisten liitottain ja ilman liittoa olewien paikallisjärjestöjen wälityksellä ammattiosastottain yhtyä Suomen Ammattijärjestöön, joka perustettiin Tampereella wiime huhtikuun 15, 16 ja 17 p:nä.

Kehoitamme sentähden Suomen kaikkia ammattiliittoja ja paikallisjärjestöjä sekä sellä missä paikallisjärjestöä ei ole niitä ammattiosastoja, joilla ei ammattiliittoa wielä ole, päättämään Suomen Ammattijärjestöön yhtymisestä.

Suomen Ammattijärjestön sääntöjen 2 §:n mukaan tulee liittywien järjestöjen hywäksyä Ammattijärjestön säännöt ja täyttää niissä määrätyt welwollisuudet. Näitä sääntöjä lähetämme pyydettäessä.

*) Minun allewiiwaamani.

Yrjö Jahnsson, Tilattoman wäestön lainarahasto.

— 57 —

lainasummasta. Tilattoman wäestön alakomitean mietinnön mukaan on muutamissa kunnissa rahastoa hoidettu aiwan maksuttomasti ja siten säästyneet warat pantu rahastoa lisäämään. Toisissa kunnissa on rahaston hoitokustannuksiin joko kokonaan tai osaksi käytetty tuo 1 prosentti, joka kunnilla asetuksen mukaan on oikeus laskea hywäkseen hoitokustannuksia warten. Sääntöjen tarkoitus tietysti on, että jos hoitokustannukset jostakin syystä, esim. sen wuoksi, että wälittäjillä ensi wuonna on itse lainan hankkimisesta erityisiä menoja, nousewat yli tämän 1 prosentin, on ylijäämä ainakin toistaiseksi, kunnes tuo 1 prosentti riittää siihenkin suoritettawa kunnan waroista, eikä sitä saa (niinkuin muutamat kunnat ennen alakomitean tutkimusta oliwat tehneet), ottaa waltion waroista.

Onko kuntien antama awustus liika kalliisti maksettu? Emme luule sitä. Maalaiskunnat Suomessa eiwät suinkaan ole tunnetut siitä, että ne wirkailijoilleen maksaisiwat liika suuria palkkoja. Kun sen ohessa mainitusta 1 %:sta, jos sitä ei hoitokustannuksiin tarwita, jää itse rahastoon, tulee tämä ylijäämäkin tilattomien hywäksi. Samaa woitanee otaksua myöskin muista wälittäjistä.

Mainittakoon wielä lopuksi muutamia yksityisempiä wälittäjiä koskewia määräyksiä ja ohjeita.

Siihen toimikuntaan joka hoitaa rahoja, tulee kuulua wähintään 5 jäsentä. Niistä pitää kuten jo mainittu wähintään 2 olla tilattomien luokkaan kuuluwia. Hoitokunta walitsee itselleen puheenjohtajan, warapuheenjohtajan sekä rahastonhoitajan ja pöytäkirjurin. 2 wiimeksi mainittua woidaan walita myös toimikunnan ulkopuolelta. Lainaamatta olewat warat owat mikäli mahdollista talletettawat warmaan pankkilaitokseen. Alakomitean tutkimuksessa käwi selwille, että rahastojen hoitajilla eräissä tapauksissa on ollut luonaan parikin tuhatta markkaa koko wuoden ajan. Senwuoksi sisältäwät uudet säännöt määräyksen, että rahaston hoitajalla saa olla luonaan korkeintaan 1,000 markkaa ja sekin sillä ehdolla että rahaston toimikunta sen hywäksyy

— 58 —

Kuntien on pidettäwä huolta siitä, että lainaajat wiimeistään wuoden kuluttua owat käytäneet lainansa määrätyyn tarkoitukseen, ja ellei tämä ole tapahtunut, heti irtisanoa laina. Samoin on laina irtisanottawa, jos lainan ottaja sillä aikaa kun lainan kuolettaminen wielä kestää, ilman rahaston hoitokunnan takausmiesten, ja asianomaisen kuwernöörin lupaa myy sen asunnon tai maan, jonka hankkimiseen hän on saanut rahastosta lainan. Ellei kunta tätä irtisanomiswelwollisuuttaan täytä, tai jos kunta muuten hoitaa rahastoa wasten asetusta, on kunnan, ellei se woi tyydyttäwää selitystä antaa, maksettawa lainansa takaisin waltiolle 6 prosentin korolla.

— 59 —

III.

Kansalaisryhmät, joille „tilattoman wäestön lainarahastosta" annetaan lainoja.

Tehtyämme edellisessä selwää niistä määräyksistä, jotka erityisesti koskewat tilattoman wäestön lainarahaston lainojen wälittäjiä, on meidän kiinnitettäwä huomiomme eri lainan saajiin. Ketkä owat oikeutettuja saamaan mainitusta rahastosta lainoja?

Ken tahtoo näitä seikkoja arwostella hänen täytyy asettua warmalle kannalle eräässä tärkeässä periaatteellisessa kysymyksessä, jolla on merkitystä ei wain asutuspolitiikalle, waan talouspolitiikalle yleensä. Näin on meidän lähinnä wastattawa kysymykseen: ketä on ensi sijassa autettawa? Sitäkö, joka paraiten apua tarwitsee, waiko sitä, joka sitä eniten ansaitsee? Tämä on kysymys, jonka suhteen kaikkialla on eri mielipiteitä esitetty ja jonka suhteen myöskin Suomessa käsitykset owat käyneet eri suuntiin.

Mitä mieltä oli tässä kysymyksessä tilattoman wäestön alakomitea?

Tilattoman wäestön alakomitea on tähän kysymykseen kiinnittänyt erityistä huomiota ja selwittänyt wanhemman asetuksen määräyksiä tässä suhteessa, saattamalla

— 60 —

ne täsmällisempään muotoon sekä esittämällä määräyksiä siitä, mitä tilattomien luokkia oli awustuksessa otettawa huomioon.

Rahaston wanhoissa säännöissä määrättiin ainoastaan, että lainoja owat oikeutetut saamaan tilattoman kansanluokkaan maaseuduilla kuuluwat hywintunnetut, toimeliaat henkilöt.

Mitä ymmärretään sanalla „tilaton", kysyy alakomitea. Tilaton on, saatetaan wastata, yleensä se, jolla ei ole omaa maata. Mutta onko se, jolla on pieni maapalsta, mutta jolla mahdollisesti ei ole edes omia asuinrakennuksia, erotettawa niiden joukosta joita rahaston toiminnalla on tarkoitus auttaa. Epäilemättä ei. Tällaiset pienien palstatilojen omistajat kuuluwat elintawoiltaan ja toimeentuloehdoiltaan lähemmin tilattomiin kuin tilallisiin. Näin ollen määrittelee alakomitea „tilaton"-käsitteen niin, että tilattomina on pidettäwä kaikki muut, paitsi ne, joilla on manttaaliin pantua maata tai suurempi maanpalsta, jonka tuloilla perhe jo woi tulla toimeen.

Sekä Preussissa että Irlannissa on waltion asutuspolitiikka pyrkinyt m. m. saattamaan pienten, itsekannattamattomien palstojen omistajat tilaisuuteen ostaa lisämaata sen werran, että maanwiljelys woisi perheen elättää. Tälle kannalle asettui myös „tilattoman wäestön alakomitea", joka, kuten myöhemmin saamme nähdä, erityisesti suosii itsekannattawien tilojen perustamista.

Mutta eiwät kaikki nekään, jotka kuuluwat täten määritellyn tilattoman wäestön luokkaan, pääse rahaston eduista osallisiksi. Jo itse rahaston perustusmääräyksissä sanotaan nimenomaan, että rahasto tarkoittaa waan maaseudun olojen parantamista ja että siis kaupungin tilattomat eiwät tässä kohden tule kysymykseen. Luonnollista

Kellot, korjaukset ja silmälasit halvimmalla. Parhaita Sveitsiläisia kelloja halvimmalla. Herättäjiä 5: —, jousi 2: 25, lasi 60 penniä.

Akseli Oinola,

Itä-Heikinkatu 3, piharakennus. P. 24 19.

Ammattiyhdistys tai osasto, joka on kuulunut johonkin liittoon ja on eronnut siitä tahi jolla olisi tilaisuus liittyä joko liittoon tai paikallisjärjestöön ei yksityisenä ammattiyhdistyksenä tai osastona saa liittyä Ammattijärjestöön.

Ammattiliiton, joka tahtoo liittyä ammattijärjestöön, tulee tehdä se kokonaisena kaikkine yhdistyksineen ja osastoineen.

Ilmoitus Ammattijärjestöön liittymisestä on tehtävä kirjallisesti Ammattijärjestön toimikunnalle, jonka osote on: Helsinki, Ammattijärjestön toimikunta. Ilmoituksen mukana tulee olla paitsi liittywän järjestön sääntöjä kolme kappaletta myöskin tiedonanto siitä milloin järjestö on perustettu ja montako osastoa siinä on sekä yhteinen jäsenmäärä. Samalla on ilmoitettawa kahden liittywän järjestön hallintoon kuuluwan jäsenen nimet ja osotteet.

Ylös köyhälistö puolustamaanitseänne ja taistelemaan yhdessä suuressa rintamassa asemanne parantamiseksi!

E. Haapalainen,
Suomen Ammattijärjestön puheenjohtaja.

Työriitoja.

Pietarsaaren tupakkatehtaalla t. k. 3 p. pyysiwät sikarintekijät palkankoroitusta sekä 9 tunnin työpäiwää, joka tähän asti on ollut 10 tuntia. Isännistö suostui palkkoja korottamaan 50 p. tuhannelle halwemmista sikareista, mutta työpäiwä wielä edelleenkin tulee olemaan 10-tuntinen.

Irti itsensä owat sanoneet Kotkan räätälit ja samalla jättäneet työnantajille uuden palkkausehdotuksensa.

Kuopion räätälien työsopimus on mennyt läpi ilman yleisempää lakkoa. Hywäksymätiä on ainoastaan 2 työnantajaa, joilla alkoi lakko t. k. 2 p:nä.

Sawonlinnassa on puusepillä waatimuksena alimmaksi tuntipalkaksi 35 p. sekä muita pienempiä waatimuksia. Muutamat liikkeenharjoittajat owat waatimukset hywäksyneet ja niissä liikkeissä, jotka eiwät parannuksiin suostuneet, alkoi lakko w. k. 29 p:nä.

Palkkaustaistelu on odotettawissa Kotkan kirwesmiehillä. T. k. 2 p. päätettiin osaston kokouksessa asettaa lakkotilaan ne työmaat, joilla ei sowintoa aikaansaada.

Howinsaaren ja sähkötehtaalla lienewät jo kirwesmiehet sanoneet itsensä irti.

Kotkan selluloosatehtaalla (Howinsaarella) on riitaisuudet työwäestön ja isännistön wäliillä sowittu. Sopimuksen mukaan otetaan 14 päiwän ylössanominen käytäntöön tehtaan sekä työwäestön puolelta, jos ei ole erikseen toisenlaista sopimusta tehty. Lauantaisin ja juhlien aattoina lopetetaan työt tehtaassa klo 3 i. p. Ulkotyöwäki lopettaa työnsä klo 4 i. p. Pyhätyöstä maksetaan 100 % korotus.

Tampereen sulkulaiset owat laatineet seuraan sopimuskirjan, jonka hywäksymistä waatiwat:

Työsopimus. Tämän työsopimuksen kautta sitoutuu Suomen Rakennusmestariliiton Tampereen haaraosastojen sekä kaikki rakennustyön antajat yhdeltä, sekä Tampereen rakennustyöwäen järjestöt toiselta puolen, allekirjoituksellaan kaikilla Taupereen rakennustyön eri aloilla noudattamaan seuraawia ehtoja:

1 §. 1:si: Pisin työaika kaikilla rakennustyön eri aloilla on olewa 9 tuntia päiwässä ja lyhin 7 tuntia.

2:si: Työt aletaan klo 7 aamulla; ruokailuaika on klo 12—1, sekä lopetaan klo 5 illalla paitsi lauwantaina ja juhla-aattoina, jolloin työt aletaan klo puoli 7 a. p. ja ruokailuaika on klo 9—½10 sekä työt lopetetaan klo 2 j. pp.

3:si: Asianhaarain sattuessa woidaan molemminpuolisella sopimuksilla tehdä ylityötä ja tulee työnantajien maksaa korotus kunkin ammattikunnan palkkaussopimuksen mukaan. Näistä korotuksista tekee poikkeuksen ainoastaan säännölliset työt, niinkuin lämmittäjät, yöwahdit y. m., joilla on eri työsopimukset.

2 §. Siitä päiwästä alkain, jolloin työnantaja allekirjoittaa tämän sopimuksen, jatkuu työt hänen työmaillaan entisellä työwäellä, ilman minkäänlaista työstä häätöä. Saakoon jokainen nauttia niitä oikeuksia, joita ihmisyys edellyttää.

3 §. Tämä sopimus on woimassa toukokuun 1 päiwään 1909, jos ei laki toisin sillä wälin määrää, sekä siitäkin eteenpäin aina muoden kerrallaan, jos ei sitä kummaltakaan puolen 3 kuukautta ennen yllämainittua päiwää ylössanota.

Ei keinoja walita. Itä-Suomen Graniitti-yhtiö unhotti laillisuuden rikkomalla wälillämme tehdyn sopimuksen, käskien kaikki työmiehensä poistumaan Juuriaismäen louhimolta, jos eiwät tee 10-tuntista työpäiwää, ja eiwät saa walmistaa enää niitäkään kiwiä, jotka owat työn alla. Hakkureilla oli jo wiime wuotena 9-tuntinen työpäiwä ja sowitut maksut. Joulukuun 7 päiwänä w. 1906 tehdyssä sopimuksessa sanotaan: Kaikki Juuriaismäen lakkolaiset suostuwat menemään töihin niillä ehdoilla kuin oli ennen lakon alkamista, sinä päiwänä kuin lakonaikana tulleet työmiehet poistuu — — — Samoin ettei tämän lakon johdosta edelleen synny yhtiön ja sen työntekijäin wälillä erimielisyyksiä, jotka johtawat työnseisauksiin tai lakkotaisteluihin ennenkuin siitä on saatu warma lupa S. k. t. t. liittohallinnolta, ja kaikin puolin koitettu saada asiat muutoin sowituksi. Siis yhtiö tahtoi äkkiryntäyksellä ottaa pois heidän 9-tuntisen työpäiwänsä ja ei ole ilmoittanut siitä mitään. Wielä tuli niin kiire lähtö, että työmiehet saiwat jättää keskeräiset työnsä walmistamatta, jossa seisoo heidän monen päiwän palkkansa.

Toiwoa sopisi, että insinööri Yrjö Putkinen muistaisi oman allekirjoituksensa, eikä ryhtyisi sellaiseen, kun ei siitä ole mitään hyötyä.

Arw. towerit, muistaa mitä tämä merkitsee.

J. Pietikäinen,
S. k. t. t. liiton sihteeri.

Selkkaus saattui Waasan Onkilahden konepajan laiwatelakalla. Sinne oli eräs kirwesmies mennyt kakkorikkuriksi. Tätä eiwät nuoret aputyömiehet woineet sietää, waan wiheltelivät miehelle ja saattoiwat hänet weneellä pois saaresta. Tämä oli heiltä ajattelemattomasti kyllätkin tehty. Tämän johdosta owat miehet, luwultaan 10, erotetut työstä. Poliisitutkintoa on asian johdosta pidetty. Mainituilla työpaikalla owat pannutyömiehet sanoneet itsensä irti. Isännöitsijä ei kuulu suostuwan tekemään sowintoa työläisten kanssa kokonaisuudessaan, waan ainoastaan yksityisten. — W. S.

Lakkko tulossa. Porin puusseppäin kokouksessa t. k. 2 p. keskusteltiin m. m. työnantajain wastauksen johdosta ammattiosaston ennemmin esittämään työsopimukseen. Wastauksen katsoi kokous olewan sellaisen, ettei sitä woi hywäksyä, ja päätettiin sentähden pysyä omien, ennen esitettyjen waatimusten kannalla.

Kokemäenjoen tukkiyhtiön paaluttajat owat tehneet lakon waatien palkankorotusta. Tähän asti on luwattu 2 mk. päiwältä.

Rauman satamatyöläiset taistelussa. T. k. 1 päiwänä saapui Raumalle höyryl. „Waasa", jota ei aijottu antaa sikäläisten työläisten osuuskunnan lossata. Kun kuitenkaan ei muita rikkureita, kuin herroja ilmaantunut, antoiwat useat kauppiaat lossauksen satamatyöläisille, joten heti alussa saatiin ainakin osittainen woitto.

Porinläkki-, pelti- ja waskisepät owat esittäneet isännistölleen palkkasopimusehdotuksena. Palkaksi waaditaan tilaustöissä 45 p. tunt. ja warastotyössä 40 p. Työssä on käytettäwä yksinomaan ammattiosaston jäseniä. Sopimuksen on hywäksynyt 7 työnantajaa, jota wastoin 3 liikettä, jotka eiwät ole hywäksyneet, on julistettu lakkotilaan.

Räätälien työhuone-sopimuksen hywäksymättömät räätäliliikkeenharjoittajat: J. Rung, L. Aalto, Knope, Ringwall (Olander), Seppi, Suomalainen werkakauppa, Suomalainen teollisuuskauppa, M. Rintala, K. Jokela, Stude, W. C. Branch, Gröndal, Blomqwist, Salmi, Hukkanen, Sutinen, Wiitanen, Saastamoinen, Lindberg, Nylander, Lönroos ja Suni.

Räätälit älkää menkö töihin näihin liikkeisiin, ennen kun sowinto on saatu aikaan.

Räätälien lakkokomitea.

Kirwesmiesten lakko Waasassa jatkuu eheänä. Työnantajat taipumattomia. Awustetaan yleisesti.

Waski- ja peltisepät alkoiwat lakon t. k. 7 pnä Waasassa.

Työselkkauksia on Onkilahden konepajalla Waasassa, 10 miestä on erotettu, lisää odotetaan erotettawan. Syntyy ehkä lakko sielläkin.

O. Y. Granitin kiwityöntekijäin lakko Hankoniemessä jatkuu entiseen tapaan. Ei ole ollut sowitteluja kummaltakaan puolelta, eikä rikkureita ole kun yksi, joka on nimeltään Kalle Fredman, pomoja lukuunottamatta.

Lakko Lahden selluloosa tehtaan rakennuksella yhä edelleen jatkuu. Isännistön ja työwäestön wälillä ei ole ollut minkäänlaista sowittelua, koska isännistö on jyrkästi kieltäytynyt sowitteluun ryhtymästä. Mieliala lakkolaisten keskuudessa on jotensakin rauhallista. Rikkureina owat olleet seuraawat: Emil Tamminen, Ismael Salo, Wiktor Kolunen, Otto Lukkoila ja Wilman; kiwimiehistä on mennyt Tessaanus Toiwonen, Aretti Lehtonen ja Juho Lindfors.

Wiipurin konepajalla lakko wältetty. Eilen saatiin isännistön ja työntekijäin wälillä aikaan sopimus. Enimmät työntekijäin waatimuksista tuliwat hywäksytyiksi. Sopimus kaipaa wielä Suomen metalliteollisuusliikkeenharjoittajain liiton muodollista wahwistusta. Molemminpuolisista irtisanomisista huolimatta jatketaan töitä keskeyttämättä uuden sopimuksen mukaan. — Uhkaawa lakko ja työnsulku on wältetty, wieläpä työntekijöille joksenkin edullisilla ehdoilla. Sitä se yksimielisyys aikaan saa.

Lakko. Torstaina alkoi Lahdessa kiwityömiehillä, kirwesmiehillä, muurareilla ja aputyöläisillä lakko. Jo aikaisemmin oli nämä ammattikunnat jättäneet palkkasopimukset työnantajain ja työnjohtajain yhteiselle yleiselle kokoukselle. Kokous silloin lähetti näille ammattiosastoille kehoituksen että kukin osasto walitseisi puolestaan 2 henkilöä työnantajain kanssa yhteiseen sowittelukomiteaan. Ammattiosastot noudattiwatkin kehoitusta ja walitsiwat henkilöt komiteaan joka oli luwattu työnantajain puolelta kutsua kokoon. Kun kokoonkutsumista ei kuitenkaan, monista muistutuksista huolimatta, kuulunut, pitiwät näihin ammattilaisiin kuuluwat työläiset keskiwiikkona kokouksen jossa päätettiin alkaa lakko niiden rakennusmestarien ja työnantajain työmalla, jotka eiwät heti suostu sopimuksia allekirjoittamaan.

Muutamat työnantajat owat suullisesti lupautuneet täyttämään sopimuskirjassa luetellut määräykset waan kieltäytywät allekirjoitukset. Torstaina pitämässään kokouksessa wahwistiwat työläiset edellisen päätöksen että ei mennä muuten kuin kirjallisen sopimuksen tehtyä.

Työriita metallityönalalla Wiipurin konepajalla on, kuten aikasemmin mainitsimme wältetty molemminpuolisilla myönnytyksillä. Sowitteluja pidettiin wiime perjantaina ja lauantaina sillä tuloksella, että työsopimus, joka on woimassa huhtik. 1 p:ään 1909 allekirjoitettiin lauantai-iltana. Oppilaiden palkat määriteltiin: koewuodelta 18 p. ensim. oppiwuodelta 24 p., toiselta 28 p., kolmannelta 35 p. tunnilta. Apureille maksetaan 35 ja lämmittäjille 40 p. alimpana tuntipalkkana. Ammattimiehille, jotka owat 4 wuotta olleet ammatissa, maksetaan alimpana tuntipalkkana 45 p. ja kun owat wielä pari wuotta ammatissa työskennelleet, maksetaan heille 53 p. alimpana palkkana. Sitä paitsi lupasi isännistö korottaa palkkoja 2—3 pennillä niille miehille joiden palkka nyt waihtelee 50—59 pennin wälillä.

Pienempiä parannuksia pannaan toimeen useammassa kohdassa, joten woipi ommitella työntekijöitä, että owat ilman taistelua saaneet parannuksia oloihinsa.

Sopimus menee wielä Suomen metallityönharjoittajain liiton tarkastettawaksi, mutta työtä jatketaan keskeytymättä.

Sowitteluja johtamassa oli esittelijäsihteeri L. Ehrnroth.

*

Työläiset! Älkää menkö työnetsintään sellaisiin paikkoihin, joissa on työnselkkauksia olemassa tai on ilmotettu niitä tulewan. — Työläinen joka menee rikkuriksi tai petturiksi, wahingoittaa omaa ja työläistoweriensa etua ja menettää toweriensa luottamuksen.

— **Palwelijataraosaston** kuukausikokouksessa t. k. 5 p:nä, puhui alussa neiti Törnqwist eduskunnan oikeuksien laajentamisesta.

Paikallisjärjestön kehoituksesta päätettiin weroittaa jäseniä räätälien lakon awustamiseksi, joka weroitus maksetaan etukäteen osaston kassasta. Paikallisjärjestön toimintakertomukselle walittiin tilausten kerääjä. Espoon „Rannikko" työwäenyhdistyksen arpajaisia warten lähetetty keräyslista jätettiin samoin kerääjälle.

Uudenmaan piirin sos.-dem. naisten agitatsioonin hywäksi päätettiin weroittaa osaston jäseniä. Edustajaksi piirin edustajakokoukseen walittiin neiti Öhrnberg.

Ensimäisenä helluntaipäiwänä päätettiin pitää juuri palwelijattarien yleinen kokous, jota walmistamaan walittiin wiisihenkinen komitea.

Keskiwiikkoiltana ilmoitettiin olewan suuri käwelyretki Fredriksbergin työwäenyhdistykselle jonne kehoitettiin tulemaan oikein joukolla. Perillä sanottiin olewan hywää ohjelmaa. —e.

— **Työläiset!** Suomen satamatyöläiset yhä wieläkin taistelewat tunnottomia työnwälittäjiä ja heidän riistämiskeinojansa wastaan. Sitä taistelua heikentääkseen wärwäämät wälittäjien kätyrit työläisiä satamiin. Älkää kuulko heidän mairittelujansa! Pysykää pois! Elkää estäkö Suomen satamatyöläisten asemansa parantamispuuhia; pikemmin auttakaa heitä!

Järjestyneet joukot selittäkää ymmärtämättömille työläisille satamatyöläisten taistelun merkitystä. Sanokaa niille, että satamatyöläiset tahtowat oikeuksia! Tiedättehän te, mistä on kysymys. Auttakaa heitä!

S:n satamatyöntekijäin liiton puolesta:

Sulo Hytönen.

— **Rappari a. :n** kokouksessa t. k. 5 pnä keskusteltiin wiime aikoina rakennustyöwäen nimellä kulkewista yleisistä kokouksista. Osasto ei katsonut woiwansa pitää niitä kokouksia joita yksityisen henkilön tai yksityisen järjestön taholta toimeenpannaan, sitowina osaston toimintaan. Tämmöisiä kokouksia, jos ne jossakin tapauksessa olisiwat tarpeellisia! olkoon oikeus ainoastaan tehdä ehdotuksia, jotka sitten on esitettäwä rakennustyöalalla toimiwien ammattiosastojen lopullisesti päätettäwäksi, joten nämät kokoukset tulewat toimimaan ainoastaan sisäänpäin eikä tehdä päätöksiä ulospäin, sekä edelleenkin päätettiin noudattaa rakennusmestarien ja ammattiosastojen kesken tehtyä sopimusta ja työn hinnoittelua kaikkiin kaupungissa sijaitsewiin rakennuksiin nähden. Keskusteltiin niitten rakennusten rappauksesta, johonka tulewat riksilewyistä tehdyt wäliseinät ja tämä kysymys annettiin komitean huoleksi, laatia ehdotus hinnaksi rappauksesta ja ilmoittaa tuloksen ehkä ylimääräiselle kokoukselle.

— **Sementtityöntekijäin** kuukausikokouksessa t. k. 5 pnä päätettiin Suomen rakennusmestariliitolle esitettäwä työsopimuskirja antaa olla esittämättä toistaiseksi.

H:gin paikallisjärjestön pyynnöstä päätettiin werottaa jokaista a. osaston miesjäsentä 25 penniä ja naisjäsentä 12½ p. wiikossa, räätälien lakon awustamiseksi. Tämä werotusaika alkaa t. k. 5 päiwänä ja kestää niinkauan kuin lakkokin tai a. osasto toisin päättää. Tätä werotusta kantawat luottamusmiehet, jotka tilittäwät saamansa warat paikallisjärjestölle. Osasto luowutti alussi omista waroistaan 30 mk.

Wiipurista tulleen kirjelmän johdosta päätettiin ilmottaa täten ettei kukaan ammattitowereistamme menisi työnetsintään ennenkuin sieltä toisin ilmotetaan sillä siellä on myös tällätkin ammattialalla selkkauksia.

— **Rihmarullatyöntekijäin liiton perustawa kokous.** Suomessa sijaitsewien rihmarullatyöntekijäin liiton perustawa kokous on kuluwan toukokuun 19 ja 20 p:nä Kaukaan rullatehtaalla, Lappeen pitäjässä. Kokous alkaa 19 p. klo 10 a. p. yhdistykselle wuokratussa huoneessa, jossa keskustellaan liiton tarpeellisuudesta sekä liittoa koskewista kysymyksistä. Edustajat jättäköön waltakirjat tarkastettawaksi ensimmäisen kokouspäiwän aamuna klo 9.

— **Sörnäisten satamatyömies a. o.** kuukausikokouksessa t. k. 2 p:nä keskusteltiin keräyslistoista. Toiseksi keskusteltiin, josko etukäteen annetaan rahaa työn aikana. Kokous oli sitä mieltä, että joka haluaa saada rahaa, niin annetaan keskiwiikkona ja lauwantaina sekä ruokalippuja joka päiwä.

Liiton säämöistä päätettiin waatia edustajakokouksessa poistettawaksi 7 pykälä ynnä 25:nnen pykälän 2 kohta.

Walittiin komitea tekemään tilastoa osuuskunnan työkaluista. Samalla walittiin taloudenhoitajaksi E. Fennberg.

Kantomies luki ne henkilöt, jotka owat laiminlyöneet jäsenmaksunsa ja päätettiin laatia listat työnjohtajille josta näkewät, ketkä owat laiminlyöneet maksunsa ja näin ollen owat menettäneet oikeutensa työnsaannissa.

Lopuksi keskusteltiin osaston sisäisiä asioita.

— **Helsingin kiwityöntekijäin** 3:nen amm. osaston yhteisessä kok. 3 pnä t. k. keskusteltiin ja päätettiin seuraawista asioista:

Kunnan työwäen a. o. ja kiwityöntek. osastojen wälisistä suhteista. Oltiin sitä mieltä, ettei kunnan työssä olewia kiwityöntek. ole asetettawa eri asemaan waan, että asia jää siksi päättämättä kunnes liiton säännöt tulee käytäntöön.

Keskusteltiin O.-Y. Granitin työstä H:gin asemarakennuksella ja oltiin sitä mieltä, että se pidetään edelleenkin lakossa. Samoin päätettiin, ett'ei ole järjestyneiden sopiwaa työskennellä samalla työpaikalla, missä on toiset lakossa olewien päätöstä wastaan työskentelemässä. Rataja rakennus a. o:lle päätettiin lähettää kirjelmä, että he keskustelisiwat asiasta, sillä heidän osastonsa jäseniä työskentelee mainitulla työpaikalla. Samallainen kirje muurari a. osastolle. Asemalla lakon alaisella työpaikalla olewien kiwijalkatyöntekiän nimet päätettiin julaista lehdessä.

Waltion työssä eläintarhan sillan rakennuksella waaditaan 10 tunt. työpäiwää kiwityönt., josta päätettiin, ett'ei anneta mitään saawuttamaamme woittoa takaisin.

Koska kunnan wesijohdon kanaalia annetaan wälikäsille porattawaksi, päätettiin, ett'ei työskennellä wälikäsillä kunnan wesijohtotöissä.

Wiipurin ja Hangon lakkolaisten hywäksi päätettiin liitohallinnon kehoituksesta panna keräys toimeen. Listoja lewittämään walittiin komitea; heti myönnetään palkkataisteluarahastosta 300 mk. joka keräyksillä täytetään.

Päätettiin lausua mitä jyrkin pahksuminen sellaisia ammattilaisia wastaan, jotka juopottelewat työpaikoilla ja pajoissa. Sowittelukomitea ottaa selwää ketä ne pääasiassa owat.

Koska on huhuja, että työw. yhd. talolla rikkoo seinäkiwen hakkaajat palkkalistaa, tutkittiin asiaa ja tultiin siihen tulokseen, että sanamuotoa rikotaan waan, että se on palkassa työntekijäin etua.

Ilmoitettiin, että kunnan töissä pakotettiin miehiä työstä ilman aihetta. Walittiin lähetystö käymään rakennuskonttoorissa asiasta keskustelemassa.

S—u W—o.

— **Rikkureina** työskentelee aseman uutisrakennuksella O. Y. Granitin työmaalla Sepponen, Gwist, Ek, Seremnius, Fredman ja Ukko Pieteliin, jotka owat yhtiön wanhoja työmiehiä ja wäittäwät olewansa kuukausipalkkalaisia, Granitin renkiä. Yksi rikkureista on poistunut.

3 amm. os. ylim. kokous.

Edellä mainittujen lisäksi on tänäaamuna rikkuriksi tullut Helander, entinen Malisen pomo Wiipurista.

— **Haluttua tawaraa owat wirolaiset.** Niinpä Turusta kotiin lähetetyt petetyiksi tulleet työläiset Hankoon päästyään saiwat kimppuunsa useita herras agitaattoreja.

Iskarioteiksi, toweriensa etujen polkijoiksi, eli suoraan sanoen lakkorikkureiksi heitä haluttiin. Yksi wärwääjä edusti lakossa olewaa „Granit" yhtiötä, toinen Amerikan kaiwoksia ja mikä mitäkin. Wärwäyksistä ja suurista lupauksistaan huolimatta ei yksikään „weljeskunnan" jäsen taipunut enään uuteen syöttiin, kun kerran werrattain helpolla Turun jupakasta oliwat selwinneet. — Herrojen laskut jn suunnitelmat näin ollen eiwät pitä oikeen paikkaansa. Nyt jo käy niin, että he nuolasewat ennenkuin tipahtaa. — Satama T.

— **Ei onnistunut** se suometarlaisten hajoitushomma jota he yrittiwät eilen Neitsypolulla. Siellä piti perustaa rakennuspuuseppien ja kirwesmiesten ammattiosasto, tietysti tarkoituksessa saada nyt lakonrikkureita. Kokouksen awaaja entinen kansakoulunopettaja, lukkari, meijeristi, kauppamatkustaja, tämän talwinen suomettarelaisten waaliagitaattori, y. m. y. m. nimeltään Mikko Paukku, selitteli, että perustettawasta osastosta tulisi muka puolueeton. Mikon lörpötystä eiwät kuitenkaan ukot uskoneet, waan walitsiiwat tämänkin kokouksen puheenjohtajaksi oikein tawallisten kirwesmiesten ammattiosaston jäsenen, ja kun enemmistö läsnäolewista oli puheenjohtajan kanssa samaa mieltä, että ennen perustettu ammattiosasto siellä kyllin riittää, niin jätettiin se uusi puolueeton perustamatta.

Iltapäiwällä jatkettiin samaa peliä Jt. Wiertotie 2 suomalaisen puolueen kansliassa yhtä huonoilla tuloksilla.

Venäjältä.

— **Hallituksen tiedonanto tulossa.** Wenäläiset lehdet kertowat, että näinä päiwinä julaistaan hallituksen tiedonanto, jossa selitetään hallituksen tulewa toiminta ja julistetaan muutamia uudistuksia(!) talonpoikaiswäestön aseman parantamiseksi.

— **W. 1907 asewelwollisuuskutsunta.** Pietarista, toukok. 6 pnä. Kaikkein korkeimmasti on wahwistettu waltakunnanneuwoston ja duuman hywäksymä lakiehdotus tämän wuoden kutsunnan asewelwollisten lukumäärästä. Koko waltakunnasta otetaan armeijaan ja laiwastoon kaikkiaan 462,450 miestä.

— **Asewelwollisia koskewan lakiehdotuksen tarkastaminen** ei mennyt „wanhain herrain neuwostossa", waltakunnanneuwostossa ilman wälikohtauksia.

Kun neuwoston jäsen Kamenskij huomautti, että kaartinjoukot nousewat liian kalliiksi ja että niiden menoja sentähden olisi supistettawa, raiwostuiwat „wanhat herrat". Puhujan täytyi „alas" huutojen sataessa poistua puhujalawalta.

— **Wenäjän kansan liiton kokous.** Wenäläisellä pääsiäiswiikolla, t. k. 19 p., pidetään Moskowassa Wenäjän kansan liiton kokous, jossa, mikäli „Slowo" on saanut tietoonsa, tulee käsiteltäwäksi seuraawia kysymyksiä: liiton toiminnasta, diktatuurin toimeenpanemisesta wiipymättä, diktaattorin oikeuksista ja waltuuksista, korkeimman tuomioistuimen asettamisesta, kiellosta juutalaisille päästä palwelemaan armeijassa, laiwastossa ja intendenttilaitoksessa, kiellosta juutalaisille päästä sotilaslääkärin, sotilaswälskärin ja sotilasapteekkarin toimiin, juutalaisten asewelwollisuuden muuttaminen werokst, juutalaisten asuma-alan supistamisesta, kiellosta juutalaislapsille päästä oppilaitoksiin, joissa opetetaan kristittyjen lapsia, kiellosta juutalaisille päästä waltion ja kunnan wirkoihin, wallankumoukselliseen liikkeeseen osaottaneiden juutalaisten omaisuuden takawarikkoon ottamisesta, kiellosta juutalaisille olla sanomalehtien toimittajina tai julkaisijoina. Wihdoin on kokouksen päiwäjärjestyksessä myöskin agraari- ja työwäenkysymykset.

— **Leipuriliikkeenharjottajain julistamaan työnsulkuun Pietarissa** työwäen kaupunginosissa yhtyy yhä useampia työnantajia. Niiden isäntien luku, jotka owat tähän saakka myöntyneet työntekijäin waatimuksiin, ei nouse wielä witteenkymmeneenkään. Mieliala työntekijäin keskuudessa on reipas. Kaikissa ammattiliitoissa luowutetaan osa palkoista lakkolaisten hywäksi. — „Tow."

Ulkomaalta.

Lewottomuutta Intiassa.

Kalkutasta, toukok. 6 pnä. Useissa paikoin Itä-Bengalia on tapahtunut suuria meteleitä, joiden sanotaan aiheutuneen hindujen ja muhamettilaisten wälisen wihan kärjistymisestä. Hindut wäittäwät, että muhamettilaiset owat häwäisseet heidän temppeliään. Muhamettilaiset taas sanowat, että kun hindut owat boikottaneet englantilaisia tawaroita, on se kallistanut ruoka-aineiden hinnan. Asema on wakawa.

Simlasta, toukok. 6 pnä. Mielten kuohu kaswaa Indian pohjoisissa osissa. Hindut, warsinkin siwistynyt aines ja opiskelewa nuoriso kohtelewat wihamielisesti europalaisia. Wähänkään epäilyttäwät tapaukset antawat aihetta hyökkäyksiin syyttömien ja aseettomien europalaisten kimppuun. Liike, joka alkoi Bengalissa on lewinnyt Pandslaubiin. Asema on arweluttawa. Hallitus walwoo tarkasti kaikkia wäkiwallantöitä, joita rangaistaan.

Lontoosta, toukok. 6 pnä. Daily Mail on saanut tietää Simlasta, että alkuasukkaiden sanomalehdistön säwy Kalkutassa muuttuu yhä kiihkeämmäksi. Niinpä on eräs lehti julaissut aiwan wääriä syytöksiä englantilaisia wirkamiehiä wastaan. Englantilainen sanomalehdistö kehoittaa hallitusta ryhtymään mitä pontewimpiin toimiin alkuasukkaiden sanomalehdistön hyökkäysten hillitsemiseksi ja ehkäisemään waltiollisten yllyttäjien wehkeitä.

— **Wenäjän sosialidemokratien waikeudet.** Köpenhaminasta, toukok. 6 p:nä. Toissa aamuna saapui tänne pari sataa wenäläistä sosialidemokratia, jotka asettuiwat asumaan muutamiin satamassa olewiin hotelleihin. Eilen odotettiin Ruotsista saapuwan wielä 150 sosialidemokratia. Puolen päiwän aikaan saiwat muutamat wenäläiset poliisimestarilta määräyksen lähteä Tanskasta, uhalla, että jollei lähtö tapahdu ennen puolta yötä, heidät karkotetaan kotimaahansa. Jotkut matkustiwat illalla Malmöön, jonne yöllä saapui Köpenhaminasta noin 120 wenäläistä sosialidemokraattia sekä sitä paitsi Tukholmasta 60. Wenäläiset aikowat anoa Tanskan hallitukselta lupaa saada matkustaa Tanskan kautta Englantiin pitämään kongressia. Malmön poliisi on kieltänyt wenäläisiltä kaikenlaisten kokousten pidon.

— **Ranska ja Japani.** Pariisista, toukok. 6 p:nä. Le Matin kertoo, että Ranska ja Japani keskustelewat parhaillaan keskinäisen sopimuksen solmimisesta, joka koskee kummankin waltakunnan alusmaiden eheyden turwaamista. Sopimus on samalla täydennyksenä englantilais-japanilaiseen ja tekeillään olewaan wenäläis-japanilaiseen sopimuksiin.

— **Clemenceaun asema.** Pariisista, toukok. 6 p:nä. Walittsewan käsityksen mukaan suoriutuu Clemenceaun ministeristö woittajana kohdakkoin tapahtuwasta, kabinetin politiikan johdosta tehtyjen tiedustelujen

Otavan uutta kevätkirjallisuutta 1907.

Alno Kallas: Ants Raudjalg. Virolainen kertomus. 2: 25.
Arvid Järnefelt: Maaemon lapsia. Romaani. Uusi painos. 3: 25.
Hilja Haahti: Kesätoverit. Uusi painos. 2: 75.
Kertti Kärkkäinen: Se vanha tarina . . . Kertomus. Ilmestyy piakkoin. 2: 25.

Ilmari Calamnius-Kianto: Margareeta. Sydämmen säveliä. Uusi painos. 1: 50. Ilmestyy piakkoin.
Ain' Elilsabeth Pennanen: Tshandalan vanki. Runoelmia. 1: 75.
Säkenistö. Helmivyö suomalaista runoutta A. Oksasesta aina V. S. Koskenniemeen. Uusi, täydennetty ja lisätty painos. 75 p.

H. G. Wells: Ensimmäiset ihmiset kuussa. Haaveilukertomus, suom. Samuli S. 2: 75.
Leo Tolstoi: Kasakat. Kaukasialainen kertomus. Suom. Jalo Kalima. 2: 75.

F. Nietzshe: Näin puhui Zarathustra . . . Suom. Aarni Kouta. 5 mk. Ilmestyy piakkoin.
S. Frosterus: H. G. Wells. 1: 75 Teos liittyy sarjaan „Taidetta ja kultuuria".

Henry George: Edistys ja Köyhyys. Taloustieteellinen tutkimus. Suom. Arvid Järnefelt. Nid. 6: 60, sid. 8 mk.
Max Oker-Blom ja **G. V. Levander: Kodin Lääkärikirja.** Sid. vaatekansiin 16 mk.

Gebhard: Osuustoiminta, pienviljelijäin ammattitaidon kohottaja. 50 p:iä.
Saalasti: Juurikasvien viljelys. Hinta 1: 25.
Karl Enckell: Vuoro- sekä Yhdistetty Viljä- Heinä- Viljelys. 60 p.

Otavan Helppohintaiseen kirjastoon on liitetty:

134/135. F. M. Dostojevski: Sorrettuja ja Solvaistuja. Romaani 503 sivua. Hinta 2: 75.
136. Leo Tolstoi: Mikä on uskoni. Suom. K. V. Järnefelt. 258 siv. Hinta 1: 75.

Fr. Cygnaeus: Juhlajulkaisu 1807—1907.
Runsaasti kuvitettu juhlajulkaisu. Hinta 2 mk.

Uusia vihkoteoksia:

Maailman Historia, kirj. **Nordahl-Rolfsen** suom. T:ri S. Ingman. Runsaasti kuvitettu; noin 25 vihkoa à 50 p.
Suomen Raha-asiat vuosina 1863—1904. Kirj. **E. Nevanlinna.** 9 vihkoa à 80 sivua à 1 mk. 25 p.
V. Söderhjelm: J. L. Runebergin elämäkerta. 4:s vihko. 2 mk.
O. J. Colliander: Suomen kirkon Paimenmuisto. Alkaa piakkoin ilmestyä. Noin 50 vihkoa à 1:25.

Uusi kirjasto Nuorelle väelle.

Pääskysen Kirjasto. Ilmestyy kerran kuussa 32 sivuisissa kuvitetussa vihoissa à 15 p. Kirjaston alkaa **Jules Wernen** kertomus **Kahden vuoden loma-aika.**

Helsingissä, Kustannusosakeyhtiö Otava.

Kirja uutuus!

„RIKOKSIA",

suomal. alkuteos, kirj. **J. Merentausta,** alkaa kohdakkoin ilmestyä noin 20 v. à 20 penniä. Asiamiehiä halutaan.

Suomela & Surakka, Helsinki.

Arvid Järnefeltin julkaisuja N:o I.

Köyhyys on rikos

Kirj. **Henry George**

ilmestyy 2 viikon kuluttua. Kirja sisältää noin 48 sivua. Hinta ainoastaan 30 p. kpl. Asiamiehille hyvät palkkiot.

Kirjanen lyö rikki **yksityisen maanomistusoikeuden pyhyyden.**

Tutustukaa, tilatkaa!

Vihtori Kosonen,
Helsinki.

Ilmoituksia maaseudulta.

Iltaman

toimeenpanee

Nummelan T. y. Elo

Hauskalla ohjelmalla.

Hetatuorstaina t. k. 9 p. kello 7 i. p. Yhdistyksen talolla.

Sisäänpääsy 75, 50 ja 25 penniä.

Huvitoimikunta.

jen käsittelystä, sillä wälien rikkoutuminen sosialistien kanssa toimenpiteet työliiton ja antimilitaristien johtomiehiä wastaan ja kabinetin kanta wirkamiesten syndikaatteihin nähden wahwistaa sen asemaa.

— **Persiasta.** Teheranista, toukok. 6 pnä. Medshlisillä oli t. k. 5 p. istunto, jossa oliwat saapuwilla kaikki edusmiehet ja sitä paitsi Saksan ja Ranskan lähettiläät. Emines Sultan piti medshlisille puheen, jossa hän wakuutti, että shahi aikoo toimia perustuslakien mukaisesti ja että ministeristö haluaa käydä käsi kädessä medshlisin kanssa. Medshlisin puheenjohtaja sanoi wastauspuheessaan, että medshlis toiwoo näiden lupausten toteutuwan.

— **Egyptin olot.** Kairosta, toukok. 6 p:nä. Eilen piti Cromer hywästijättöpuheen, jossa hän sanoi, että Englannin waltaus Egyptissä tulee jatkumaan wielä määräämättömän ajan. Englannin hallitus on tullut siihen johtopäätökseen, että nykyistä Egyptin hallintosysteemiä ei tulla muuttamaan, waikka siinä onkin muutamia puutteellisuuksia.

— **Irlannin homerule.** Luotettawasta lähteestä tietää „Daily Telegraph" kertoa, että hallitus on päättänyt esittää parlamentille uuden homerule-ehdotuksen Irlantia warten. Uuden homerule-ehdotuksen mukaan tulisi Englannin ja Irlannin wälillä wallitsemaan samallaiset parlamenttaariset olot kuin Kanadan parlamentin ja Kanadan maakunnallisen kansaneduskunnan wälillä. Irlannin kansallispuolueen johtajat kuuluwat periaatteessa jo hywäksyneen ehdotuksen, jota he siis tulewat kannattamaan.

— **Marokon asiat.** Marokosta, toukok. 6 p:nä. Paikallinen wäestö on julistanut sulttaaniksi sulttaanin sedän Mullei Hazisin. Kiihtynyt kansanjoukko on wapauttanut kaikki tohtori Mauchampin murhasta wankilaan teljetyt henkilöt ja palauttanut takaisin wirkaansa erotetun kuwernöörin.

Oikeus- ja poliisi-asiat.

Calonius'en urotöitä todistettu.

(Jatk.)

Todistaja Parwiainen oli ollut Silwerbergin lähellä. Siellä oli yläisellä paikalla wäkeä. Ehtiwät mennä wähän matkaa Wälilän kanssa, joka oli saapunut sinne, ja woi todistaja kertoa osaksi samaa kuin Wälilä. Hän näki ratsupoliisien liikkeitä. Takaapäin ja edestäpäin hyökkäsiwät ne wäkeä kohti. Ratsumestari Calonius nimitteli kansalaisia mitä häwyttömämmin. „Perkeleen roistot", sanoi se niistä ja „menkää helwettiin". Kun joku sitte lupasi mennä, tarkottaen että kylläpähän poistuisi, ei sitä otettu kuulewiin korwiin waan jatkui ajamista. Todistaja wielä näki, että Calonius löi ainakin kahta henkilöä, toista useampia kertoja.

Stenwikin luona seuras Parwiainen myös tapahtumia. Torpan pihasta kuuli huudon: Tuolla niitä perkeleitä on, menkää ja lyökää. Sitte lähti ratsupoliiseja liikkeelle. Wäkeä pakeni lumessa. Ratsupoliisit ajoiwat ihmisiä takaa.

Warat. Nyyssölä pyysi selwitystä, miten wäkijoukko käyttäntyi.

Tod. Parwiainen: Wäkijoukko ei pitänyt ennen hyökkäystä pahaa elämää, ei ottanut wastaan kun hyökättiin, waan ihmisiä juoksi ja pakeni.

Todistaja lisäsi Silfwerbergin luota wielä erään tapauksen. Niitylle oli lumihankeen mennyt pienehköjä poikasia ja tyttösiä. Halusi seurata, miten niiden käwisi. Yksi poliisi ratsasti Halisewan torpasta, waikka niityllä ei ollut tietä, sinnepäin missä pojat ja tytöt oliwat. Todistaja ei kuitenkaan ehtinyt katsomaan, miten niiden siellä käwi.

Warat. Mesterton kysyi, missä tarkotuksessa todistaja niin oleskeli siellä.

Tod. Parwiainen: Nokian työwäen lähettämänä oli mennyt katsomaan, mitä tapahtuisi ja mille jälelle häädetyt ja warsinkin niiden wanhukset ja lapset joutuwat.

Warat. Mesterton: Oliko todistaja siinä lähetystössä, jolla oli asioita kruununwoudin luo.

Tod. Parwiainen: Ei ollut erikoisesti walittua lähetystöä, mihin Telkkäin olisi kuulunut, mutta kyllä oli halu päästä kruununwoudin puheille, tiedustelemaan siltä, mutta se ei ollut mahdollista.

Warat. Mesterton: Minkä matkan päässä oli todistaja Caloniuksesta Stenwikin luona?

Tod. Parwiainen: Ehkä noin 60 à 70 sylen.

Warat. Nyyssölä: Silfwerbergin pellolla oli aiwan Calonius'en lähellä?

Tod. Parwiainen: Muutaman sylen päässä.

Warat. Mesterton: Oliko Lehdon ja Caloniuksen wälillä keskustelua?

Tod. Parwiainen: Calonius sanoi, että mene, mene perkele, ja Lehto meni minkä pääsi.

Warat. Mesterton: Oliko todistajan ja Calomiuksen wälillä keskustelua?

Tod. Parwiainen: Ei ollut keskustelua.

Warat. Mesterton: Eikö todistaja kieltäytynyt tottelemasta?

Warat. Nyyssölä selitti, että todistaja Parwiainen oli iso mies ja ratsumestari Calonius lienee wälttänyt isojen miesten kimppuun käymistä, kun ei itse ole oikein suuri (wäkewä)?

Todistaja Tanhuanpää näki myös Silfwerbergin luona, kuinka ratsupoliisit kahtaalta hyökkäsiwät wäkeä kohti, kuinka Calonius löi ratsuruoskalla Lehtoa ja kuinka tämä suojasi käsillään kaswojaan ja kuuli, kuinka ratsumestari Calonius kiroili ja sanoi ihmisiä roikaleiksi.

Warat. Mesterton: Missä tarkotuksessa todistaja oli mennyt paikalle?

Tod. Tanhuanpää: Meni katsomaan, kuin häädöistä puhuttiin ennen.

Warat. Mesterton: Eikö ratsumestari Calonius kehottanut wäen kääntymään takasinpäin?

Tod. Tanhuanpää: En kuullut kehottawan. Se ajoi wäkijoukkoon ja kirosi „perkeleen roikaleet".

Tod. Walkamata kuulusteltiin Stenwikin tapahtumista. Pihasta oli kuulunut kehotuksia, että lyökää niitä perkeleitä. Upseerinpuwussa olewa poliisi ja eräs toinen oliwat ajaneet. Eräs mies oli ajettu nurin.

Puheenjohtaja: Sekö upseerin puwussa ollut ajoi kumoon miehen.

Tod. Walkama: Niistä ratsastawista toinen ajoi, ei tiennyt kumpi. Mutta se upseerin puwussa oli huudellut, että mennään lyömään niitä perkeleen roistoja.

Todistajien kuulusteltua pyysi warat. Nyyssölä kuulustelussa tehdyt pöytäkirjat. Kun ne walmistuwat, esitetään ne kihlakunnanoikeudessa, jossa käsitellään Itä-Hämeen Raiwaajan painokannejuttua. Se tulee esille jo toukok. 17 pnä, mutta sanotut pöytäkirjat tuskin ehtiwät siksi ajaksi.

— **Kyllä ahdistetaan.** Wiikko sitten oli „Eteenpäin"-lehden maaseutuosastossa Kymistä lähetetty uutinen „Surkeaa elämää". Sen on työmies Tirkkonen katsonut kunniaansa loukkaawaksi ja haastattanut lehden toimittajan, O. Piisisen, Kotkan raastuwanoikeuteen t. k. 8 p:ksi wastaamaan asiasta.

Yleisön osasto.

— **Päiwän kysymyksistä.** Tällä otsakkeella lähtee tunnettu nimimerkki A. J. tämän lehden wiime lauantain n:ossa repeloimaan kirwesmiesten lakkoa.

Lakkokomitea kyllä tuntee A. J:n jo siksi mieheksi, ettei ole wähääkään ihme, jos hän ei jaksakaan aikaansa seurata, waan puhuu sellaista, jota ei itsekään tarkkaan tiedä. Sen takia ei olisi tarpeellista wastata mitään, waan kun moisesta woisi asiaa tuntemattomat saada wääriä käsityksiä koko lakon pitämisestä, niin lienee paikallaan lausua siitä pari sanaa. A. J. sanoo, että Työwäen Sanomalehti Osakeyhtiöllä on 9-tuntinen työpäiwä ja 60 pennin alin tuntipalkka. Eikö A. J. tiedä, että Helsingissä on kaikilla rakennustyöläisillä 9-tuntinen työpäiwä. Jos A. J. ei tiedä mistä lakko on syntynyt niin käyköön kysymässä lakkokomitealta, sillä tässä tulisi siitä pitkäksi selittää. Sanottakoon waan siitä, miksi Työmiehen talolla oli lakko. A. J. ei tiedä sitä, että kirwesmiehet taisteliwat alussa yksinomaan rakennusmestariliittoa wastaan ja Työmiehen talollakin oli rakennusmestariliittoon kuuluwa mestari, joka wielä sittenkin kun myönnettiin yksityisiä sopimuksia, ennen jätti paikkansa kun kirjoitti sopimuksen alle. Kirwesmiehet tiesiwät sen yhtä hywin kun A. J:kin, että Työmiehen talolle tulee lakosta wahinkoa samoin kuin toisillekin, mutta asiaa ei woitu auttaa ja jos A. J:kin olisi ollut kirwesmies, niin hän ymmärtäisi asian.

Emme wiitsi tässä ruweta enempää selittelemään lakkoa koskewista menettelytawoista. Kehoitamme waan kirj. tulemaan lakkokomitealta ottamaan selwää lakkoa koskewista asioista, jos hän niistä haluaa päästä selwille.

Lakkokomitea.

Kuulutuksia.

Huutokaupalla

myydään lauantaina t. k. 11 p. klo 12 päiwällä Siuntion Nummen kylässä A. Haklin ja hänen vaimo-vainajansa omaisuutta kuten huonekaluja, naisen pitovaatteita y. m. tavaraa. Maksuaika 3 kuukautta luotettaville. Siuntio 5. 5. 07.

A. Haklin.

Nimenmuutoksia.

Nimeni,

joka tähän asti on ollut Johan Everd Skarin, on tästä lähtien Johan Everd Koski.

Kouvola 5. 5. 07. J. E. Koski.

Ilmoituksia.

Jos hrat Y. ja P. Halli tulisivat maksamaan ruokavelkansa. Hagnäsin tori, Ilmoselle.

Tytöt huomatkaa!

Onko ketään tyttöä, joka haluaisi tosi ystäväksi nuorelle miehelle. Käyttäkää tilaisuutta hyväksenne kirjoittamalla nim. „Tuntematon", os. Svartå, Saha.

Kansankeittiö

I. Robertink. 16 suositellaan.

Kansankeittiö ja halpa kahvila avataan Toukokuussa O.-Y. Vilholan talossa Kansallisteatterin vieressä.

Matkailijakoti Tapiola
13 Itä Heikink. 13.
Huoneita 1 markasta korkeampiin hintoihin vuorokaudelta. Puh. 38 79.

Halvin kansankeittiö Rantatie 3, Hagnäsin torin laidalla

HUOM.! HUOM.!

Kansankeittiö,

I. Viertotie n:o 2 (torinp.) on myyty ja tarjoaa edelleenkin kerrott. ja viikot. varmasti hyvää ja ravitsevaa ruokaa. Tulkaapa joukolla vanhat ja uudet kannattamaan alkavaa liikettäni.

Lapsi annetaan hoidettavaksi, vastaus t. l. k. heti „M. H."

Jos Alli Lindroos olisi niin hyvä ja tulisi maksamaan ruoka ja hyyryvelkansa pahempia seurauksia välttääksensä. Kauppakatu 10, Hermanni.
Amanda Tobiasson.

Vuokrata halutaan.

1 p:stä halutaan pieni huone, vastaus heti t. l. kontt. „Lapsettomat".

Halutaan vuokrata talli yhdelle hevoselle, joko erittäin taikka yhdessä toisten hevosten kanssa. Vast. Kruunuvuorenk. 11. V. Sallinen.

Halutaan vuokrata pieni huone hellakakluunin kanssa nyt heti Kalliossa eli Sörnäisissä. Vast. t. l. k. nim. „Heti".

Vuokralle tarjotaan.

Huone ja kyökki eri sisäänkäytävällä, vuokrataan 1 p. Vaasank. 18.

1 p:stä Kesäkuuta

puotihuoneita lämmöllä sopivat konttori eli pienemmille liikkeille. Valokuvaus- ja maalaus-atelieri, Sirkuskadun 3:ssa, lähemmin A. Karjalainen, Sirkusk. 1.

2 raitista miestä saapi asunnon 4 linja n:o 26 E. Lehtinen.

1 mies saa asunnon heti 3 linja 13 Korhonen.

1 raitis nuorimies saa asunnon Kankurink. 3, T. R. K. Lehtonen.

Palvelusta haluaa.

Tyttö, joka on ollut ennen jalkinekaup. haluaa samallaista tointa. Vast. pyyd. t. l. k. merk. „Vaatimaton" eli puh. 43 08.

Kansakoulun käynyt ja kaksink. ital. kinjanp. kurssin suorittanut tyttö, nykyään kaupassa palveleva ja varustettu hyvillä todistuksilla, haluaisi jotain tointa. Vastaukset mitä pikemmin sitä parempi merkille
„Vaatimatoin".
Osoite: Vesilahti, Kurala.

Paikkoja haettavana.

Takkiräätälit.

Kunnollinen, raitis ensi luokan takkiräätäli saa vuotuisen palkan

Toiminimi
J. Tirkkosen
Räätälinliikkeessä,
Tampere.

Naineilla on etusija.

Meijerskat!

Ylihärmän k. k. uudenaikaisessa separaattori Osuusmeijerissä julistetaan täten meijerskan ja apumeijerskan toimi haettavaksi ennen toukokuun 20 päivää. Tointa seuraa vapaa asunto, valo ja lämpö. Meijerskan tulee osata laittaa ensi luokan voita ja kehoitetaan haluavia lähettämään todistuksensa palkkavaatimuksineen osoitteella: Ylihärmän K. K. Osuusmeijerin hallitus, Ylihärmä. Toimeen on tultava kesäkuun ensi päivänä.

Ylihärmä Toukokuun 3 p. 1907. (Vaasa.)

Paistaja saa paikan nyt heti Itä-Viertotie 16.

Räätälit hoi!

2 kunnollista räätälintyöntekijää saapi työtä pitemmäksi aikaa
Räätäli E. F. Halénin luona
Korpi Högfors.

14 vuotias tyttö saa paikan 3 linja 17. J. Sainio.

Taitava silittäjä saa vakituisen paikan Erikinkatu 12.

Yksi tyttö otetaan ompeluoppiin Lastenkotikatu N:o 6. rapp. 2. Hilma Röök.

1 jalkinetyöntekiä saa työtä I. Viertotie n:o 6, A. Rautasella.

Yksi leipurin oppilas saa heti paikan Fredriksbergissä 17,
K. Korhosella.

Tottunut silittäjä saa paikan heti Kankurink. 3, Karjalainen.

1 suutarin työhön tottunut poika saa työtä Hämeenk. 4, Puhakka.

2 jalkinetyöntekijää, 1 putsari ja toinen vanhainkorjaaja, saa työtä Nikolainkatu 27 H. Salmi.

Yksi rehellinen Palvelustyttö saa paikan Siltasaarenkatu n:o 7
S. Alén.

Yksi räätälin sälli saa nyt heti työtä
K. G. Rinteellä
Jaalassa.

1 räätäli, sekä tyttö, joka on tottunut housu tai liivi työhön saa työtä
I. Skogman.
Mustion asema.

Kadotettu.

Rahaa solmittu nenäliinaan. Löytäjä pyyd. tuomaan sen Kauppakirjapainoon Aleksanterinkatu 21, Lindström'ille.

Rahakukkaro pudotettu, rehellistä löytäjää pyydetään palkintoa vastaan ilmoittamaan Albertink. n:o 34, Kalske.

Löydetty.

Löydetty ylioppilaan lakki, saa periä Fredriksberg 62 Nybäck.

Halutaan ostaa.

Vanhoja kalossia ostetaan korkeimpiin hintoihin Hämeenk. 2 I. Ruohonen.

Myytävänä.

Huomatkaa! Hyvässä kunnossa oleva pienempi metallisorvi lyhyellä jengalla sekä hammaslyöntikoneella, myydään halvalla Korkeavuorenk. n:o 7. tel. 58 76. Andersson ja Nykvist.

Myytävänä maitopuodin kalusto liikkeen lopettamisen takia. Vast. t. l. k. nimim. „Halvalla".

Kesähatut

ovat saapuneet.
Varasto suuri ja hinnat tunnetusti huokeat. Rientäkää valitsemaan ennenkuin loppuvat. Edullisin ostopaikka on Muotiliike Annank. 12. (H.1721)

Ostakaa ainoastaan kotimaisia

Nuoria ja köysiä

Niitä valmistaa
Suomen Köysitehdas
Kokkolassa.

Kansan keittiö,

Merimiehenkatu 10:ssä,
avoinna 7 a. i. p. 10 p. suositetaan arv. yleisön käytettäväksi.

J. PIEVILÄ

Hedelmä-, Herkku- ja Siirtomaantavarakauppa
33 Vladimirinkatu 33. Puhelin 54 68.
Suosittetaan arvoisalle yleisölle.
Huom.! Halvat hinnat. Huom.!

Erland Tuomi

Räätälinliike ja alusvaatekauppa Hakasalmen torilla. Halvat hinnat.

Mannaryyniä ja vehnäjauhoja 30 p. kilo, tattariryyniä ja ohraryyniä 20 penniä litra ja sekalaisia soppahedelmiä 1 mk. 50 p. kilo, Yrjönkatu 2.
Emil Lönnberg.

Yhdet ajorattaat myydään Vanhassakaupungissa, G. Rein.

Junien kulku.

Pi = pikajuna. = Pl = paikallisjuna. — Po = postijuna. — M. = matkustajajuna. — † = ruumisjuna.

Kaikki paikallisjunat emäradan asemille — Helsinki—Järvenpää — lähtevät oikealta puolelta paikallisjunain siltaa, jonne käytävä on Kaivokadun puolelta. Paikallisjunat rannikkoradan asemille — Helsinki—Kirkkonummi — lähtevät saman sillan vasemmalta puolelta

Pilettejä paikallisjuniin myydään asemalon päässä olevassa pilettikassassa.

Kaikki pika-, posti- ja matkustajajunat lähtevät asemasillan vasemmalta puolen paitsi Riihimäelle klo 5,15 i.-p. ja Turkuun klo 6.00 i.-p. lähtevät junat, jotka lähtevät asemasillan oikealta puolelta, sekä klo 9,20 a.-p. Turkuun asemasillan päästä.

Junat lähtevät Helsingistä.

a. p.
5,33 Pl Fredriksbergistä Malmille 5,52. Ainoastaan arkipäivinä.
6,10 Pl Sockenbackaan (Pitäjänmäelle) 6,22 a. p. Ainoastaan arkipäivinä.
6,50 Pl Järvenpäähän 8,12 a. p.
8,00 Po Hämeenlinnaan 11,07 a. p, Tampererelle 1,20 i. p., Vaasaan 11,29 i. p., yhtyy juniin, jotka Toijalan kautta menevät Turkuun 3,40 i. p. Poriin 6,25 i. p., Jyväskylään 8,57 i. p., Suolahteen 10,44 i. p., Kauhavalle 11,13 i. p.
8,10 Pl Kirkkonummelle 9,24 a. p.
8,35 Po Hyvinkään kautta Tammisaareen 1,53 i. p. ja Hankoon 2,45 i. p.
9,10 Pl Korsoon 9,56 a. p.
9,20 Po Karjan kautta Saloon 1,13 i. p. ja Turkuun 2,40 i. p., yhtyy Tammisaareen 12,04 i. p. ja Hankoon 12,59 i. p. meneviin juniin.
9,30 Po Viipuriin 6,12 i. p. ja Pietariin 10,18 i. p., yhtyy juniin, jotka menevät Kotkaan 7,17 i. p., Mikkeliin 9,10 i. p., Lappeenrantaan 6,15 i. p., Imatralle 10,06 i. p.
11,10 Pl Järvenpäähän 12,28 i. p.
11,27 Pl Kirkkonummelle 12,48 i. p.
i. p.
1,00 † Malmin hautausmaalle 1,21 i. p. keskiviikkoisin ja sununtaisin. Lähtee Ruoholahden ruumisasemalta.
1,15 Pl Keravalle 2,17 i. p.
2,10 Pl Kirkkonummelle 3,19 i. p.
2,17 Pl Järvenpäähän 3,29 i. p.
2,45 M Hämeenlinnaan 5,54 i. p., Tampereelle 8,03 i. p. ja Poriin 12,30 keskiyöllä, yhtyy juniin, jotka Toijalan kautta menevät Turkuun 10,35 i. p. ja Orihvedelle 9,48 i. p.
3,12 Pl Keravalle 4,08 i. p.
3,22 Pl Siuntioon 5,03 i. p.
3,35 M Kotkaan 10,30 i. p., yhtyy Hyvinkäällä juniin, jotka menevät Tammisaareen 8,48 i. p. ja Hankoon 9,43 i. p.
5,00 Pl Karjalle 7,35 i. p.
5,15 Pl Riihimäelle 7,30 i. p.
6,00 Po Salon 9,48 i. p. ja Turkuun 11,18 i. p., yhtyy Tammisaareen 8,48 i. p., Hankoon 9,43 i. p. ja Muttioon 8,45 i. p. lähteviin juniin. Lähtee asemasillan oikealta puolelta.
6,07 Pl Keravalle 6,59 i. p.
6,25 Po Hämeenlinnaan 9,38 i. p., Tampereelle 11,50 i. p., Kokkolaan 11,32 a. p., Ouluun 5,00 i. p., Kemiin 8,04 i. p. ja Tornioon 9,00 i. p., yhtyy Jyväskylään 8,07 a. p. Suolahteen 10,01 a. p., Vaasaan 10,14 a. p., Pietarsaareen 11,10 a. p. meneviin juniin.
7,13 Pl Keravalle 8,10 i. p.
7,35 Po Viipuriin 4,21 a. p. ja Pietariin 8,40 a. p.
7,42 Pl Kirkkonummelle 8,58 i. p.
8,15 Pl Keravalle 9,16 i. p.
8,40 M Viipuriin 5,26 a. p., Pietariin 9,40 a. p., yhtyy Kotkaan 7,30 a. p., Mikkeliin 6,45 a. p., Kuopioon 11,57 a. p., Iisalmeen 2,53 i. p., Kajaaniin 5,45 i. p., Lappeenrantaan 5,15 a. p., Imatralle 10,21 a. p., Sortavalaan 1,20 i. p ja Joensuuhun 5,34 i. p. meneviin juniin.
10,10 Pl Tikkurilaan 10,44 i. p.
10,50 Pl Viipuriin 6,13 a. p. ja Pietariin 10,00 a. p.. yhtyy Kotkaan 7,30 a. p., Imatralle 10,21 a. p., Sortavalaan 1,20 i. p., Joensuuhun 5,34 i, p. meneviin juniin.
11,15 Pl Kirkkonummelle 12,35 keskiyöllä.
12,00 keskiyöllä Pl Järvenpäähän 1,06 yöllä.

Junat tulevat Helsinkiin:

a. p.
6,34 Pl Malmilta 6,06 a. p. Ainoastaan arkipäivinä.
6,44 Pl Pitäjämäeltä 6,29 ainoastaan arkipäivinä.
7,38 Pl Kirkkonummelta 6,13 a. p.
7,45 Pl Keravalta 6,47 a. p.
7,55 M Pietarista 7 i. p., ja Viipurista 10,39 i. p., yhtyy juniin jotka tulevat Imatralta 7,41 i. p., Sortavalasta 3,35 i. p. Joensuusta 8,05 a. p., Lappeenrannasta 10,58 i. p., Kotkasta 9,50 i. p. Mikkelistä 9,40 i. p., Kuopiosta 4,31 i. p., Iisalmelta 1,28 ja Kajaanista 10,45 a. p.
8,27 Po Pietarista 7,50 i p. ja Viipurista 11,20 i. p.
8,45 Pl Riihimäeltä 6,20 a. p.
9,10 Pl Pietarista 10,30 i. p. ja Viipurista 1,30 a. p.
9,47 Pl Karjalta 7,05 a. p., yhtyy Hangosta 5,25 a. p. ja Tammisaaresta 6,17 a. p. ja Mustiosta 5,55 a. p. tuleviin juniin.
9,55 Pl Järvenpäästä 8,30 a. p.
10,42 Pl Kirkkonummelta 9,30 a. p.
10,50 Pl Korsosta 10,03 a. p.
11,05 Po Torniosta 8,15 a. p., Kemistä 9,07 a. p., Oulusta 12,09 i. p., Kokkolasta 5,48 i. p., Tampereelta 6,00 a. p. Hämeenlinnasta 8,08 a. p., yhtyy Pietarsaaresta 5,10 i. p., Vaasasta 7,15 i. p., Suolahdesta 5,40 i. p. ja Jyväskylästä 8 i. p., tuleviin juniin sekä Hyvinkään kautta Hangosta 5,25 a. p., ja Tammisaaresta 6,17 a. p., tuleviin juniin.
12 M Kotkasta 5,20 a. p.
i. p.
1,15 Po Turusta 7,50 a. p. ja Salosta 9,17 a. p., yhtyy Hangosta 9,35 a. p. ja Tammisaaresta 10,27 a. p. tuleviin juniin.
1,50 Pl Järvenpäästä 12,38 i. p.
2,23 Pl Kirkkonummelta 1,02 i. p.
3,47 Pl Keravalta 2,50 i. p.
4,10 † Malmin hautausmaalta (lähtee 3,51 i. p.) tulee vain sunnuntaisin ja keskiviikkoisin.
4,50 Pl Järvenpäästä 3,38 i. p.
5 Pl Kirkkonummelta 3,32 i. p.
6,35 M Porista 8,45 a. p., Tampereelta 1,28 i. p., Hämeenlinnasta 3,41 i. p., yhtyy Toijalan kautta Turusta 11,20 a. p.. ja Kouvolasta 12,36 i. p. tuleviin juniin.
6,58 Pl Keravalta 6 i. p.
7,20 Pl Siuntiosta 5,15 i. p.
8 Po Vaasasta 5,50 a. p., Tampereelta 3 i. p., Hämeenlinnasta 5,09 i. p., yhtyy Kauhavalta 6,20 a. p., Suolahdesta 6,15 a. p. ja Jyväskylästä 8,07 a. p. tuleviin juniin.
8,28 Pl Keravalta 7,30 i. p.
9,25 Po Hyvinkään kautta Hangosta 3,25 i. p. ja Tammisaaresta 4,17 i. p.
9,48 Pl Keravalta 8,51 i. p.
9,56 Po Turusta 4,30 i. p. ja Salosta 5,58 i. p., yhtyy Hangosta 6,15 i. p. ja Tammisaaresta 7,12 i. p. tuleviin juniin.
10,10 Po Pietarista 9,55 a. p. ja Viipurista 1,09 i. p., yhtyy Lappeenrannasta 1,20 i. p., Kotkasta 12,15 i. p. ja Mikkelistä 10,20 a. p. tuleviin juniin.
10,35 Pl Keravalta 9,36 i. p.
10,58 Pl Kirkkonummelta 9,40 i. p.
11,06 Po Toijalan kautta Turusta 3,42 i. p. ja Hämeenlinnasta 8,14 i. p., yhtyy Porista 1 i. p., Vilppulasta 1,35 i. p. ja Tampereelta 6,05 i. p. tuleviin juniin.
11,25 Pl Tikkurilasta 10,52 i. p.

Arv. perheen emännät huomatkaa!!

Täten saan minä arvoisalle yleisölle ilmoittaa, että olen Humalistokadun 4:ssä avannut tuoreen lihan-, voin- ja ruokatarain kaupan. Telef. 54 06. Sekä toivon parhailla tavaroilla, kohtuullisilla hinnoilla ja hyvällä kohtelulla saavuttavani arvoisan yleisön suosion ja luottamuksen. Kunnioituksella Kaarlo E. Nurminen.

RÄÄTÄLINLIIKE Lapinlahdenkatu 3, puhel. 49 40.

Tehdään kaikkia räätälin ammattiin kuuluvia töitä. Hyvä ja ajanmukainen työ, kohtuulliset hinnat. A. A. Syrjälä.

H:gin Petroolimoottoritehdas

(S. Teräsvuori).

Kaikista halvimmat, yksinkertaisimmat ja käytännöllisimmät moottorit sekä moottorivenheet saadaan tilaten ja varastosta Helsingin Petroolimoottoritehtaalta. Bentziinimoottoreita, automobiileja, höyry- y. m. koneita korjataan.

Mylly-, saha- ja meijerilaitoksia ylösasetetaan. Pyytäkää kuvallisia hintaluetteloja.

Tehdas ja konttori
Vuorimiehenkatu 14. Puh. 4078.

R. Sandén
Tupakkatehdas Viipurissa

suosittelee arv. tupakoitsioille todella hyviksi tunnettuja sikariansa ja paperossiansa, sekä parhaimmasta panska mahorkasta valmistettua toppamahorkkaansa n:ot I, II ja parasta priima, joita ostaessa tietää varmasti saavansa hyvää tavaraa.

F. J. MAJORIN

Räätäli-, Kappa- ja Leninkineulomo. Sofiankatu 3. Puhelin 48 66.

Juuri sisääntullut erittäin hienoja kevätkankaita. Tilaukset valmistetaan mitä parhaiten, uusimpien kuosien mukaan. Huom.! Kohtuhinnat.

Polttakaa ainoastaan alkuperäisiä

TYÖMIES

paperossia, jotka valmistetaan hienosta Turkin tupakasta. Hinta ainoastaan 30 p. laatikko. Puuimukkeen kanssa poltettava.

Karttakaa Viipurilaista jäljennöstä.

Tupakkatehdas **Fennia** Helsingissä. Telef. 26 64.

Polttakaa ainoastaan alkuperäisiä

Isänmaa

paperossia, jotka valmistetaan hienosta Turkin tupakasta. Hinta ainoastaan 25 p. laatikko

Karttakaa Viipurilaista jäljennöstä. :: :: :: Tupakkatehdas FENNIA Helsingissä. Tel. 26 64.

Kansankeittiö

Itä-Heikinkatu 9

on avoinna 8 a. p.—9 i. p.

Kankaita
Villatavaroita
Korutavaroita
Jalkineita
Hattuja
Lakkia
Leikkikaluja
Kukkia
Maisemakorttia
y. m., y. m.

suurin valikoima ja ehdottomasti halvimmalla

Helsingin Kauppahalleissa

Unioninkatu 15.

H. Sorsan Maalarinliike,

Kallio, 3 linja N:o 31.

suoritetaan kaikkia ammattiin kuuluvia töitä huolellisesti ja pian.
HUOM.! Hinnat kohtuulliset, joten suljen liikkeeni arvoisan yleisön suosioon.

Ammattiosotteita

Helsingissä.

Kirjansitojia.

Työv. Kirjansitomo Osuuskunta I. l., Sirkusk. Puh. 31 96, tekee kaikkia kirjansitojan töitä huolellisesti ja kohtuhinnoilla.
O. J. Lilja, Fredrikink. 42, Puhelin 18 90.

Yömaja.

Yömaja Mikonk. 17 vastp. asem. Salminen. Tel. 39 50.

Leipuriliikkeitä.

K. MUSTONEN

Annank. 27, Eerikink. 3, kulmassa, Telef. 16 30. Haaraosastoja: Antink. 22, Telef. 19 71. Henrikink. 24, Telef. 20 93. Neitsytpolku 12, Telef. 38 40. Vladimirink. 45, Telef. 4 52. Siltasaarenkatu 5.

Hevosvaljaita ja Matkatarpeita.

J. H. Alkunen, Vladimirinkatu 9. Puh. 34 71.
H. Leminen, Itä-Heikink. 15, Puh. 39 48.

Kirjakauppoja.

Martin & Mäkelä, Itä Viertotie 2, Puhelin 54 34. Toimittaa maaseuduillekin kirjoja y. m.

Huonekalukauppiaita.

EMIL KIVI MIKONKATU 8

(Hallituskadun päässä) myypi
HUONEKALUJA
kaikkia lajeja, rautasänkyjä, patjoja, peittoja, peilejä, y. m. Kaikki suomalaista ja todella kunnollista tekoa. Hyvin sopukaupoilla.

I. Kilpinen, Kaivokatu 8. Puhelin 45 43.
Tuom. Saarinen, Yrjönk. 11. Puhelin 27 85.

Ruoka- ja Sekatavarakauppoja.

F. Wahlroos, 3 linja 13, suositellaan.

Lihakauppoja.

Aksel Frisk, Eerikink. 12, Telef. 52 56.

Vaski-, Peltiseppä- sekä Vesijohtoliikkeitä

Kallion Kone- ja Metallitehdas Osakeyhtiö Hämeenkatu 2. Telef. 30 77.

Turkkureita.

LAKKIA, miehille, pojille ja tytöille halvimmalla A. Saarisella, E. Esplanaadink. 16.

Kahviloita.

Kaisaniemi Unionink. 41. Telef. 20 06.

Saunoja.

H. TUISKUNEN 4 linja 20, Puh. 24 05. Avoinna klo 2—9 i. p.
Kalevan sauna, 3 l. 35, auki 2—9, lauant. 1—9.
Kylpylaitos, Perämiehenk. 12, Puh. 45 23.
Vellamon sauna, Liisank. 16, Tel. 1 42.
Siltasaaren sauna Siltasaarenk. 3, 2—10.

Parturiliikkeitä.

U. Kettunen Siltasaarenk. 6- 8. Suositetaan.
K. M. Ohlson Kallio 3 linja n:o 17. Suositet. arv. yleisölle.

Räätälinliikkeitä.

P. ALKIO Siltasaarenkatu n:o 14 Puhelin 53 10
Juho Mäntylä, Itä-Heikinkatu n:o 3.
J. Nupponen P. Esplanaadink. 37. Puh. 36 54.

Kelloseppiä.

E. J. Alkala, Mikonk. 8, P. 1 66. Haaram.: Kotka.

Jalkineliikkeitä.

H. Ahonen, Simonkatu 6.

Nahka- ja jalkinekauppoja.

E. Pakkala Töölö Kaavi 51. Puh. 45 76. Kaivokatu 11. Puh. 28 76.
O-Y. G. A. LESCHE, Unionink. 45, tel. 27 91. Myy summ. ja väh. nahkaa s. jalkineita.
J. V. Seppänen, Simonkatu 2, Puhelin 40 66.
Juho Virtanen, Itä-Heikink. 3. Puhelin 3 99.

Helsinki, Työväen kirjapaino 1907.